

OUR LIFE

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

ЖОВТЕНЬ

8

October

1972

НАШЕ ЖИТТЯ

З Ювілейної Пластової Зустрічі:

Дівчина з Трипілля

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXIX. ЖОВТЕНЬ Ч. 8.

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня

Редакторка — Уляна Любович

Склад Редакційної Колегії
буде поданий пізніше

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗСА і Канаді
від січня 1970 ..... \$6.00
Піврічна передплата \$3.00
Річна передплата в Англії .. 2 ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції .. 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 200 б. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 60 центів

З М І С Т :

В. Ткаченко: **
Найкращий приятель
Д-р Т. Савицька: Вона також моя
дитина
Л. Онишкевич: Валентина Ткаченко
І. Рожанковська: За збереження куль-
турної спадщини
У. Л.: Показ ноші на Пластовій
Зустрічі
Л. Буря: Їх є десять
О. Климишин: Починаємо четвертий
рік
Л. Гриців: Просимо поправити!
О. Н.: Холодні перекуски
Пошіймо собі свитку!
І. R.: Preserving Our Heritage
М. D.: 25th Anniversary
Л. Тауридська: Історія одного ключа
Г. Чернінь: Жовтень
Л. Полтава: Риби
Л. Бурачинська: Історія однієї приязні

На обгортці:

З Ювілейної Міжкрайової Пластової
Зустрічі:

Одяги з часів трипільської культури,
які приготувала філадельфійська пла-
стова Станиця.

Світлив Б. Полянський

OUR LIFE

VOL. XXIX OCTOBER No. 8

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$6.00 per year, half year
\$3.00, Subscription in Canada \$6.00
per year, half year \$3.00. Subscrip-
tion in England 2 pound sterling
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 60 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5
Rumfordstr. 21

On the Front Page:

Ukrainian Girl from Trypillia

Календарець СУА

1. жовтня — Зустріч із членством
Округи — Окр. Рада СУА у Фі-
ладельфії
1. жовтня — Китайська лотерія —
28 Відділ СУА в Ньюарку
- 8 жовтня — Ювілей 40-ліття — 26
Відділ СУА в Дітроїті
- 14 жовтня — Ювілей 40-ліття — 24
Відділ СУА в Елизабеті, Н. Дж.
- 15 жовтня — „Жива газета“ — 82
Відділ СУА на Бронксі, Н. Я.
22. жовтня — Ювілей 30-ліття — 33
Відділ СУА в Клівленді
- 28 жовтня — Чужинці про нас. Об-
говорення книжки: Українська
Дивізія „Галичина“ — Вольф
Дітріх Гайке — 64 Відділ СУА
Нью Йорк
- 29 жовтня — Осінній ярмарок — 82
Відділ СУА на Бронксі, Н. Я.
- 5 до 12 листопада — VI Виставка
Молодих Талантів — 64 Відділ
СУА Нью Йорк
- 12 листопада — Ювілей 10-ліття —
Окр. Рада СУА в Шикаго
12. листопада — Ювілей 40-ліття —
28 Відділ СУА в Ньюарку
- 12 листопада — Ювілей 40-ліття —
36 Відділ СУА в Шикаго
- 12 листопада — „Під тихий вечір“ —
пам'яті Богдана Лепкого — 43
Відділ СУА у Філадельфії
- 19 листопада — 10-ий щорічний Кон-
церт Молодих Талантів в Укра-
їнському Інституті Америки, 2
Іст 79-та вул. — 72 Відділ СУА
Нью Йорк
- 19 до 26 листопада — XVI Виставка
жіночої творчості
- 24 листопада — Обговорення вистав-
ки — 64 Відділ СУА Нью Йорк
3. грудня — Вечір пам'яті Богдана
Лепкого — 82 Відділ СУА на
Бронксі
- 9 і 10 грудня — З'їзд голов Окр.
Рад — Централія СУА у Філя-
дельфії
10. грудня — Різдвяна Зустріч —
28 Відділ СУА в Ньюарку
- 10 до 17 грудня — Різдвяний Базар
— 64 Відділ СУА Нью Йорк
- 16 грудня — Вечір у пошану Митро-
полита Андрея Шептицького —
64 Відділ СУА Нью Йорк

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗШИТОК
ІЗ ПРИПИСАМИ

Наталії Костецької

ПЕЧИВО

Ціна з пересилкою 1.50 дол.

ВАЛЕНТИНА ТКАЧЕНКО

Найкращий друг

Книга морська глибина,
Хто в ній пірне аж до дна,
Той хоч труду мав досить
Дивні перли виносить.

І. Франко

Мій красню Дніпре!
Наче хмари, сірим
Стаєш ти від осінньої імлі.
Давно, прямуючи в далекий ірій,
Тебе перелетіли журавлі.
На плиті й на піску замало блиску,
Змиває піна босих ніг сліди.
Широке жовте листя, мов записки,
Рушає в путь до моря по воді.
Мені ж ти любий і холодним плином
З останнім плетивом хитких

плотів,
Усім своїм простором темно-синім,
Вінками крутопіднятих мостів.
Хоч потемніли від негоди хвилі,
Хоча небавом крига обкує,
Ти не втрачаєш ні краплини сили
І людям віддаєш життя своє.
Отак мені б на хмари не зважати,
І бути завжди дужою, як ти.
Навчусь я в тебе проти зла стояти,
Навчуся юність вічно берегти.
Ти стрімко загойдався течією,
На греблях засвітив зірки-вогні.
Ти можеш, Дніпре, осінню своєю
Весняне серце надихать мені.

1959

Із збірки „Не минає молодість“

Цей виїмок із віршів Франка знаємо із шкільних ще часів та, як це часто буває із чимого вчимося у школі, не дуже вглиблюємося у значіння цих слів. Та коли над ними застановитися то мусить нас вразити не тільки правда цих слів але теж ціла ширина й глибина цього про що говорить цей вірш. Справді при сьогоднішній техніці яка, так би мовити, взяла у свої руки теж культуру та писане слово воко доходить до нас у легкій формі яка не вимагає ніякого труду, як ось хоча би телевізія. Подає вона часто сюжет книжки, найважливіші події н.пр. повісті чи оповідання часто не тільки у спрощенні, але теж із переяскравленням сенсаційних подробиць, які у книжці були тільки незначною подробицею. Але ж у книжці, говоримо тут про белетристику, те події бувають найважливішими. Це саме прочитане, отже із вкладом „труду“ читання, порушує найглибші наші почування, побуджує наш ум до застанови до якоїсь реакції на написане. Ми начебто переживаємо те що написане, а коли воно на екрані, ми це тільки оглядаємо.

Так як оглядати телевізію є навичкою, якою не раз обтяжені, вже від малого, діти, такою ж самою навичкою може стати книжка, повинна нею стати. І над цим треба працювати від малого. Коли місто дітей відсилати до телевізії будемо самі розказувати, а потім читати їм казки, чи дитячі журнали, а далі давати в руки книжки відповідні для їхнього віку які їх до читання можуть заохотити, тоді даємо їм приятеля який на всій життєвій дорозі стане їхнім помічником та який поглибить їхнє світо-сприймання. Буває, що ми самі втягнені у вир різноманітної нераз буденщини забуваємо про книжку.

Жовтень — місяць книжки. Пригадаймо собі цього нашого друга. Повернімся до цієї навички яку ми занедбали не завжди для цінніших більш вартісних занять.

Вона також моя дитина

Недавно в одному американському журналі була описана зворушлива зустріч американських опікунів* з молодим грецьким адвокатом, сином убогих батьків, який завдяки грошовій допомозі цієї американської, середньо-заможної родини закінчив в Атенях університетські студії. Треба знати, що серед американців є дуже широко поширена акція допомоги дітям і молоді в різних країнах світу, яку провалять харитативні організації та церковні групи.

Та шляхетна ідея матеріальної допомоги незаможним учням не була чужа українцям на рідних землях. Наша інтелігенція, хоча в загальному убога, залишила по собі пам'ять про опіку над незаможними учнями гімназії та деколи ставала в пригоді студентам університету. Якби так поспитати лише тих, що попали до Америки, то напевно не один, пам'ятаючи свої студентські часи, згадає би з вдячністю тих своїх добродіїв, що допомогли йому в потребі.

Дивним дивом, ця ідея допомоги незаможним студентам ще не поширена серед українців в ЗСА. Можливо, тому що цього не пропагувалося, а бідні студенти живуть в далеких країнах та про них не всі знають, бо на цю тему досі не багато було написано в українській пресі. Тепер є лише нечисленні одиниці, які з власної волі взяли на себе шляхетний обов'язок матеріальної опіки над незаможним українським учнем у Бразилії, Польщі або в іншій країні українського поселення.

Союз Українок Америки від декількох років провадить акцію допомоги українській молоді в Бразилії, Югославії, Польщі та в інших країнах. Поодинокі відділи встановлюють стипендії й таким чином допомогли вже здобути освіту багатьом українським студентам. Також останнім часом се-

* Опікун — спонзор.

ред членства СУА є замітне зацікавлення спікою над молоддю. Деякі наші Відділи вже мають на своїх списках членок-опікунок. Союзники зібрані на похороні заслуженої голови Округи сл. п. Марії Когутякової створили Стипендійний Фонд її імені, на внесок 57-го Відділу СУА у Ютиці. Заходами цього Фонду зможе вишколитися одна чи більше українських дівчат у Бразилії.

Можна сподіватися, що цей рух пошириться на широкі круги не тільки нашого членства, яке має багато різних зобов'язань, як хочби створити фінансову базу для видавання свого журналу. Але помімо цього може воно і повинно поширити цей рух так, щоб він пішов широкою течією по всьому українському громадянстві, бо чи ж можна бути байдужим до долі українських дітей? Та ж вони наші діти!

Між приватними опікунами та стипендистами нав'язується дуже тісний контакт та нерідко мають місце вияви правдивої сердечності, які сповняють серця добродіїв правдивим вдоволенням, що його має людина після виконання доброго діла.

Такі хвилини радості пережила опікунка студентки з полудневої Америки, членка Відділу СУА, пані Сердечна, читаючи різдвяний привіт від своєї стипендистки в Бразилії, який прийшов на сам Свят-вечір 1972 року (свята за старим стилем). В родині п-ва Сердечних було багато втіхи з приводу цього листа, було багато сліз радості, зворушення і співчуття для убогого українського дівчатка і для інших, про яких писала Марія в своєму листі:

Дорога Пані!

З Різдва Христовим хочу Вам і Вашій Родині побажати щастя. Нехай Вам Бог заплачить за Ваше добре серце і нехай Ваші обі дочки будуть здорові і щасливі. І Ваш добрий Панчоловік також, і ціла Ваша родина.

Я Вам дуже дякую, бо якби не Ви, то я не могла б учитися, а мусіла б працювати так тяжко на чужім, як мої небіжка Мама, що так скоро померла і нас сиріт з татом залишили самих.

Не знаю, як Вам дякувати, Пані. Молюся за Вашу родину і за Вас як за другу маму і так собі думаю, як то є, що якась незнайома пані така добра для сироти, і нераз заплачу, як це думаю.

Бажаю Вам і Вашій родині здоров'я і поводження.

**Здоровлю Вас і Вашу родину,
Ваша — Марія**

Одну спідничку і блюзку я дала моїй товарищі, яка геть нічого не має, а то буде від свята. То дуже бідні люди.

**

Зібрана на Свят-вечорі родина п-ва Сердечних прислухувалася до розмови молоденьких доньок господарів, що з гордістю і вдоволенням говорили про свою добру маму, в якій так багато любови до далекої „адоптованої“ української дівчинки. Дівчатка часто згадували про Марію, якої фотографія стояла поруч з їхніми, бо їхня мама часто казала, що Марія „також моя дитина“.

Який гарний приклад української родини, що не надто заможна, а вже другий рік опікується тією дівчиною за океаном.

Нам було цікаво почути особисто від опікунки про її добре діло. На питання „Що спонукує вас, дорога пані, опікуватися цією дівчиною?“, пані Сердечна ніяковіє, вона зворушена, а тоді каже: „Колі я довідалася про тих дівчат, то так мені жаль стало, бо зараз думаю про моїх, якби так воки... А при тому я добре знаю, що значить біда, бо вона мені не чужа з дитинства. Інші забувають про минуле, а я добре пам'ятаю.

„А крім цього, таке вдоволення, що можемо допомогти цій дівчині,

6. III. 1920 — 19. XII. 1971

Ім'я Валентини Ткаченко широко відоме в Україні із сторінок журналів і газет. Вона працювала редактором (в комітеті радіостанцій та у видавництві „Молодь“) і була також авторкою 14 збірок віршів, трьох збірок для дітей та одної збірки розмов-статей на теми любові і подружжя („Розмова про любов“, 1964 р.).

Народилась вона в Чернігівщині, студіювала в Харкові (в Комуністичному газетному училищі, потім в Культосвітньому технікумі) і Київському університеті. Під час війни вона працювала при радіостанції ім. Т. Шевченка в Саратові. Коли їй було двадцять років вийшла друком перша її збірка („Зелена сторона“, 1940), та її вірші вже кілька років були друковані і в пресі. Головною темою у неї була дівоча любов (хоча часто писала і про працю селян чи робітників):

ЖДАНА ЗУСТРІЧ

Ніч стежки покрила синявою,
І ніхто не зна, що ти зі мною.
А можливо, знають всі усюди,

це важко вяснити, бо це треба пережити самому. А мої доньки, то такі раді й горді зі своєї заокеанської сестри, вони з нею листуються, вони плянують з нею зустрітися, як бідуть старші. А може, Марія прийде до нас після закінчення школи, кажуть.

„Ім дивно, що ми тільки одна українська родина в нашій місцевості, яка опікується українською студенткою. Чому нема таких більше?“

Усіх людей доброї волі, що хочуть прийняти на себе шляхетний та почесний збів'язок ОПКУНІВ або ДОБРОДІВ українського студентства поза межами ЗСА, просямо посилати свої заявки та грошові чеки до Централі СУА у Філадельфії. Ukrainian National Women's League of America, Inc., 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.

Та закоханих не судять люди,
Стоїмо в затишку білих віт...
Як ти жив без мене стільки літ?
У яких походах побував?
Чом листів, бувало, не писав?
У яким бою дістав ти рану?
Як ти часто згадував кохану?
Кажеш, згадував щоденно милу,
Кажеш, що любов приносить силу...
Сніг на сад порохиться сріблясто.
Я все думаю про справжнє щастя,
І ловлю слова твоєї душою —
Сходять зорі огнем в імлі...
Ходить щедра радість по землі.
(1944)

В поетки є близьке відношення і прив'язання до природи, що видно навіть із назв її самих збірок „Просторами України“ (1942), „Осінь тільки починається“ (1958), „Скоро буде весна“ (1963), „Земля радіє сонцю“ (1962). Та й сама авторка пояснює нам своє наставлення:

„Я зросла в краях гучних, лісистих,
І не диво, що в моїх піснях
Часто чути шелестіння листя,
Щебет птиць в густих чагарниках“.

Часто знаходимо також відбитку настроїв авторки в описах паралельних відчужань природи:

„Я осінь слухаю.
Відходить день
Відлунням кроків любого на стежці...“

Я осінь слухаю
І день свого життя,
Який відходить в гомінливу сутінь,
Лишаючи надію пострічати
Яскраве, тепле сонце передзим'я
І любого не раз у час вечірній!“
(1964)

Помимо віршів з частою темою розлуки і зради коханим — загальний тон у віршах Валентини Ткаченко є ніжний і радісний. Крім повторювання синьої і блакитної барви в її поезіях заміняє саме радісна краска золота; в неї є „золотисті лани“, „зерном взолочує токи“, „цвіт золота“, „весна сонцезора“ і навіть в морі „хвиля чубом золотіє“. Наставлен-

ня до світа відбивається і в найчастішим вживанні весни — зі всіх пір року; в поетки „матір всіх квіток — весна“. Весна згадувана часто не тільки як тло даного вірша але і як метафора (юности, свіжости, віднови, молодого духа і кохання). Саме золота краска, сонце і весна типові Валентині Ткаченко, бо вона ж саме каже:

„не хочу думати про холодні дні,
а хочу сонця уявити доволі“.

У віршах поетки часами зустрічаємо цікаві приклади алітерації:

„на стежку сосни сиплють хвою
скрипить береза на вітрах“,

або

„роняє радісні краплини
небес весняна яснота“

(тут є цікавий контрастивний перехід від звуків „р“ до „с“ — для підчеркнення зміни в природі, від дощу до випогодження). Та назагал вірші Валентини Ткаченко не є замітні виточненістю чи оригінальністю форми, новаторськими висловами чи літературними засобами. Її найсильнішою, найбільш замітною сторінкою є змальовування загальних чи детальних образів (в ліричному чи сентиментальному тоні):

„О, як Дніпро розлився повноводо —
Два рукави сягнули на луги...“

Праця в радіовисильнях та в комсомолом мабуть більше наставляли поетку на дидактичний підхід; напр. у вірші, в якому описано, як мати виправляє синопку в школу:

„хай вчиться пальто застібати,
а душу — відкрити для добра“.

Та помимо прославлення робітників чи Ленінових слідів, найпопулярнішою темою в поетки була любов — чи це в її віршах з молодечого чи й середнього віку, і її стрічки такі, як:

„вечір, вечір — стрічань пора“

знаходили свій круг читача.

На протязі тисячоріччя Україна була жертвою майже безнастанних ворожих збройних нападів та тереном воєн, що їх на наших землях зводили між собою ближчі і дальші сусіди. Фізичне нищення населення йшло впарі з безпошадним плундруванням матеріяльних надбань, пожежами міст і сіл. Від княжих часів до Мазепи, це епоха в історії України, по якій майже не залишилося історичних пам'яток, що пропали безслідно — знівечені, пограбовані, спалені. Поза незначними виїмками, не дійшли до нас історичні документи, мистецькі скарби, старі книги, що збирувалися в княжих і боярських палатах, церквах і монастирях, як також предмети щоденного вжитку і домашнє устаткування, що сьогодні дали б змогу відтворити культурний рівень і побут древніх часів. Згодом пішло з димом багато архітектурних зразків козацької доби, а з ними і культурне добро гетьманських і старшинських садиб.

У XVIII і XIX ст. українські землі під різними займанщинами зазнали довшого періоду відносно го спокою. В найбільш несприятливих умовах політичного гнету почалося відродження української культури, що проявлялося у різних формах. Питомий тим часам архітектурний стиль найшов вияв у будові численних церков, монастирів, палат, монументальних будівель. Розвивалося малярство і різьбарство, ожило домашнє і ремісничє виробництво. Наново поставали архіви, бібліотеки, мистецькі збірки. Речі історичного, культурного і побутового значення передавалися з покоління в покоління.

На початку XIX ст. постали в південній Україні і в Криму перші музеї, переважно з приватної ініціативи, для приміщення археологічних знахідок. З часом засновано цілий ряд музеїв у багатьох містах України з історичними, мистецькими, природознавчими, етнографічними колекціями. Не оставали позаду духовні академії і монастирі, що збирали і зберігали

старовинні предмети церковного вжитку. При університетах організовано музеї-кабінети, було чимало приватних колекцій. У другій половині XIX ст. і на початку XX ст. постали і розвивалися музеї в Галичині і на Волині.

З вибухом війни в 1914 р. почалася для української культури нова доба руйні, що триває до сьогодні. Ціла Європа зазнала нищення в часах обох світових воєн, одначе нема другої країни в світі, в якій грабуєки і вандалізм дійшли б до таких розмірів, як в Україні. Воєнні дії першої світової війни залишили згарища і руїни по містах і селах, за часів революції чужа і своя голода продовжувало нищівне діло. Жертвою падали архітектурні пам'ятки, бібліотеки, архіви, музеї, мистецькі збірки.

За короткий час „українізації“ учені і музейні фахівці стали наново зі запалом збирати й упорядковувати все, що врятувалося від нищення. Їх одначе скоро усунуєно, а на їхні місця насаджено неуків, що грабували, нищили і розпродували надбання україн. культури, а те, що залишилося, уживали для творення осередків ком. пропаганди та наруги над Україною і її духовим дорібком. Ледве чи удасться хоч би приблизно зробити підсумки втрат другої світової війни. Деякі відомі факти дають образ про загальний стан. Большевики вивезли частину музейного майна під час утечі на схід і доля його невідома, музеї в Чернігові, Полтаві, Харкові і Дніпропетровську згоріли, київські музеї були пограбовані.

Подібної долі зазнали культурні надбання західних земель України, де по війні почалася „реорганізація“ музеїв і бібліотек. У своїй праці „Археологія України“. Я. Пастернак пише: „Після приходу до Львова советської окупаційної влади, археологічні збірки всіх львівських музеїв 1940 р. комасовано-зібрано в один новозаснований Державний Історичний Музей. Під час цієї акції, переведеної немусейними фахівцями, багато

предметів утратило свої метрики-наліпки з поданими на них місцями знайдення, а з тим і свою наукову вартість“. В. Дорошенко подає у своїх споминах з перебування у Львові в часі окупації про вандалське нищення большевиками величезної бібліотеки НТШ.

На окрему увагу заслуговує ганебна роля Росії, що від найдавніших часів прийняла політику систематичного нищення усіх проявів української національної культури та історичних пам'яток у війні і в мирних часах. Чого не доконали війни і революція, це послідовно продовжує, за директивами Москви, советська влада в Україні. Недавні пожежі бібліотек це найновіший доказ цієї політики.

У двадцятих роках знищено тисячі церков, пограбовано або знищено золоті і срібні предмети, старовинні ікони, різьблені іконостаси, цінні Євангелія, церковні книги, документи, ризи. Лише невелика кількість предметів попала до музеїв. У тридцятих роках, в часі голоду, прийшла черга на скарби народного виробництва. Майно історичного і культурного значення, що зберігалось у старовинних скринях, було конфісковане, або помандрувало на базари для виміни за скибку хліба.

В архівах і музеях Росії, яких збірки, дбайливо забезпечені, мало потерпіли від воєнних дій, находиться чимало історичних і культурних пам'яток України, грабованих на протязі століть. Наприклад, неоціненої вартости збірка козацьких хоругов находиться в Ермітажі, туди також попали археологічні знахідки скитських могил, в більшості виробі зі золота, срібла, слонової кости — зброя, прикраси, предмети щоденного вжитку. В часі від 8 жовтня до 5 грудня 1971 р. відбулася в австрійському музею в Лінцу вистава „Археологічні знахідки України“, яка обіймала предмети трипільської і скитської культури, з колекції Українського Державного Історичного Музею в Києві. На 331 експонатів не було ні одного

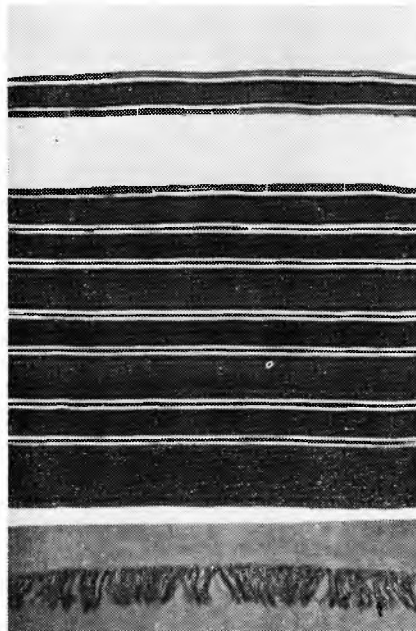
зі шляхетного металю — легко здогадатися, чому.

Про сьогоденний стан музейництва в Україні та послідовність російської політики дають образ статті п. н. „Музеї в Україні“, в журналі ЮНЕСКО „Музей“, том XIX, ч. 3, 1966 р. В тім самім річнику журналу поданий огляд музейництва в інших країнах східної Європи і це створює тло, що лише унагляднює низький рівень і тенденційність статей про українські музеї. Переклади статей на англійську і французьку мови з рідної мови кожної країни, натомість статті про музеї України переложені з російської мови, навіть транслітерація назв музеїв з російського. Статті про музеї Болгарії, Чехословаччини, Польщі та інших країн, ілюстровані світлинами імпазантних музейних будинків та дбайливо підібраними фрагментами колекцій, що дають зображення про їхню історичну і мистецьку вартість. В ілюстраціях експонатів українських музеїв на першій площі висувається етнографія — дарма шукати тут шедеврів мистецтва чи історичних пам'яток. У тексті статей неприхована большевицька пропаганда і явні намагання представити Україну, як провінцію Росії.

Цей псбійний огляд загалом відомих фактів ще раз вказує на велику відповідальність еміграції у збереженні історичних і культурних пам'яток, що найшлися по цей бік залізної заслони. Всі народи світу зберігають свою культурну спадщину, пишаються нею та виховують на ній молоді покоління. Основний вклад у скарбницю культури давала і дає придушена батьківщина, однак на українській еміграції спочиває обов'язок дати свій вклад, зокрема збирати й охороняти ті цінності, що ворог нищить на рідних землях.

У щоденній і періодичній пресі появилася багато статей із закликами творити архіви, музеї і бібліотеки для приміщення документів, рукописів, рідкісних книжок, мистецьких творів, упорядкувати ці матеріали та зробити їх доступними для науковців і зацікавленої публіки. Брак розуміння ваги цієї справи аж надто очевидний. Хоча існують у нас різні

координаційні центри для справ культури, все стоїть на мертвій точці, а в міжчасі безповоротно пропадають неоціненої вартости матеріали. Листування, рукописи, записки померлих письменників, журналістів, мистців, громадських постатей часом знаходять прибіжище в наукових установах, однак багато зникає безслідно зі шкодою для історії і науки. Існуючі збірки найчастіше неупорядкова-

Із збірок Музею США в Нью Йорку: Рушник із Київщини прибув до Музею в 1970 р.

Handwoven towel from the Kiev region in the UNWLA Museum in New York

ні, багато предметів нищиться через брак консервації. Нечисленні ентузіясти, що з посвятою працюють над збереженням культурної спадщини, не знаходять підтримки громадянства. В численних музеях Америки, зокрема Нью Йорку, репрезентована культура цілого світу, за винятком української. Цей факт повинен збудити в нас непохитку волю показати світові нашу культуру в усіх її аспектах.

Союз Українок Америки від років зберігає і доповнює збірку народного мистецтва. Завдяки підтримці членства і стейтвовій дотації, професійна сила переводить упорядкування і консервацію експонатів. Сподіваємося, що по закін-

ченні ремонту Українського Інституту Америки збірка буде знову відкрита для публіки. Однак народне мистецтво не може залишитися одним виявом нашої культури в найбільшій місті, культурній столиці ЗСА. Вимога хвилини, це створення центрального українського музею і архіву, а це не справа одиниць, окремих установ чи організацій, лише всенародна справа і в тій площині вона повинна бути розв'язана, при активній співпраці всіх, кому дорога українська культура.

Література:

Воропай, О. „Українські музеї“. „Визвольний шлях“, XI (січень 1964) стор. 53—58.

Енциклопедія українознавства, „Бібліотеки, архіви, музеї“.

Є. Ю. Пеленський, „Національний Музей у Львові; тридцятиліття: 1905—1935“. „Наша культура“, Варшава, IV (липень 1935), ст. 243—247.

Свенціцький, І., „Музеї і книгозбірні сучасної України“. Львів, Управа Національного Музею, 1927, 13 стор.

Шугаєвський, В. „Нищення в Україні національно-культурних цінностей“. „Наша культура“, Вінніпег, 5 (березень 1952), ст. 7—11, 6 (квітень 1952), ст. 26—30.

Museum: a quarterly review published by UNESCO, XIX, No. 3, 1966.

Leningrad. Ermitazh. The Splendor of Scythian Art. New York, Praeger (1969), 296 p.

Linz. Oberoesterreichisches Landesmuseum. Katalog No. 75, „Archaeologische Funde der Ukraine.“ Sonderausstellung anlaesslich der ukrainischen Woche in Linz vom 8. Oktober bis 5. Dezember 1971.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Ще про „Берізку“

Можливо, що буде Вам цікаво довідатись, що оригінал образу мистця Е. Козака „Берізка“, який Ви помістили на передній сторінці „Нашого Життя“ за червень-серпень 1972 р., є нашою власністю й прикрашує мое помешкання. Діти й ми були тим приємно вражені, що саме цей образ з-поміж сотень інших Ви вибрали для свого журналу з нагоди ювілею нашого мистця. Можете собі уявити, яка це була для нас мила несподіванка!

Володимира Демус, Мокіна, Ілл.

ПОКАЗ НОШІ НА ЮВІЛЕЙНІЙ ПЛАСТОВІЙ ЗУСТРІЧІ

Христя Галібей у старовинному
полтавському одязі
Folk costume from Poltava region

Кольоритний похід близько триста молоді у народніх, історичних та пластових строях пройшов кругом т. зв. Мазепинської площі в Іст Четгемі та уставився барвною мозаїкою на її похилих узбіччях. Понад 4,000 пластунів та гостей, що зібралися на закінчення Ювілейної Пластової Зустрічі, вітали похід оплесками та радісними скликами. Тай справді було за що.

На чолі походу найчисленніша група (78) у полтавських строях. За ними ноша із Полісся, Покуття, Борщівщини, Львівська, а далі з Буковини, Лемківщини, Бойківська, друга щодо числа група (43) у строях з Гуцульщини а за нею велика група (36) із села Печеніжина та вкінці із Закарпаття.

За народніми строями слідували історичні з різних часів та середовищ: з гетьманської та козацької доби, а далі галицько-волинські

князівни, бсяриня, Анна Ярославна, Княгиня Ольга із почотом. Замикала цей історичний похід велика група (27) яка презентувала три періоди Трипілля.

На закінчення історія пластового однострою у зразках, починаючи від такого, який носили перші пластунки у 1911 році, однострої закарпатських пластунів та із міжвоєнного періоду у Галичині.

Після розв'язання Пласту польською владою існував він неле-

гально і тоді гуцульські „черв'ячки“ були умовними знаками приналежності до пластової спільноти. Далше побачили ми пластунів у строях які носили вони у відродженому після війни у таборах Ді-Пі в Німеччині Пласті. Велика група на пластунок із Нью Джерзі (13) приготувала однострої еміграційного Пласту. Канадійці показали перший пластовий однострій у Канаді, стрій із 60-их років та сучасний. Найшовся теж о-

Дівчата в одягах із Покуття
(пластунки з Ньюарку)
Folk costume from Pokuttya region

Світлив Загайкевич

Дівчата із села Печеніжин
(приготовила пластова Станиця
у Філядельфії)
Folk costume from Pokutya region
Світлив Б. Полянський

дин автентичний однострій із 1926 року.

Підготовляючи цей показ організатори клали натиск на це скільки і якого зусилля вкладено у придбання і виготовлення стрій. У поході на великій площі, в очі

Ліда Косяк в одязі з Буковини
Folk costume from Bukovina

впадали групи у однакових чи за одним взірцем приготованих одягах. Такими були крім найчисленніших полтавських та гуцульських, бойківські, поліські а особливо 36 однакових шодезних одягів із села Печеніжина.

Та поміж цими однородними чи схожими строями, виготовленими тут або присланими в цілості або частинно із України були ще поодинокі стріи-перлини — рідкісна старовинна автентична ноша. Таким був полтавський стрій який замикав похід цієї групи. Довга по кістки плахта з вузьким рубцем сорочки спід приділу, краски стоновані наче за дотиком часу, старовини. Цей стрій як теж два інші із Буковини та Лемківщини показали нам пластунки із Сиракюз. Не менш гарні два старовинні стріи із Покуття та один із Боршева побачили ми завдяки пластункам із Ньюарку. Цих шість старовинних стрій музейної вартости можуть служити взором при якомусь слідуєчому показі.

Споміж історичних стрій звертала на себе увагу старанно приготована у Філядельфії група із трьох періодів Трипілья. Довгі сукні із дискретними узорами, а при тому такі додатки як збан що його несли на рамені, щит, роз-

мальовані обличчя все це додавало чару трипільським дівчатам.

Показ ноші, — був одною із найкращих точок програми цього дня у Іст Четгеми і так теж прийняла її зібрана там публіка. У. Л.

Одяг із Борщівщини
(пластунка з Ньюарку)
Folk costume from Borschiv region
Світлив Загайкевич

Ї х є д е с я т ь

Л. Бура

Тітка Квітка (Зеня Хабурська) переводить розмову з постатями передачі. Біля неї ляльки — Псисько-Брисько і Сміхун-Пустун.

Zenia Chaburska on camera

Справді! Десять молодих матерів у Торонто задумали створити телсвізійну передачу для дітей. І домоглися цього!

Це довга історія. Найперш починається від каблевої телсвізійної передачі. У ній немає постановників, редакторів, акторів, що опрацьовують програму. У каблевих компаніях кожен може собі змонтувати програму, якщо має до того засоби і фахове вміння. Сприяти цю передачу можуть тільки її передплатники, себто власники спеціальних радіоприймачів.

Сюди спрямували свої кроки молоді матері. Точніше кажучи одна з них — Дарія Даревич. Розвідавши все про умовини телсвізійної програми, вона збрала кілька матерів. Чи не можна б спробувати такого діла?

Стало трохи страшно. Адже це велика відповідальність! Не тільки програма сама по собі, узгіднення часу й місяця, але апаратура, що схоплювала б дію і звук — це все треба було опанувати. Компанія дає тільки студію й апарати.

Але молоді матері відважні. — У них усіх нараховувалось 29 ді-

тей, і їм треба було дати розвагу. Колись матері чи бабуні розказували дітям казки. Пізніш організували дитячі сценічні виставки, як читаємо у життєписі Лесі Українки. А тепер життя вимагає більшого зусилля від них. Бо материна казка і сценічна вистава блідне перед чаром телсвізійної передачі. Досі діти чули її тільки чужою мовою. А як би подати її українською?

І так почалися приготування. Поволі зібралось десять охочих. Між ними були мисткині й музики. Знайшлися поетки й письменниці. І всі окрилені охотою послужити цьому ділу.

Але до того ще була далека дорога. Треба було перейти курс укладання програми й орудування телсвізійними апаратами. Оце й кілька їх вивчало в каледжі впродовж трьох місяців. Хоч ця технічна сторінка трудна, проте вона перейшла легше, як укладання програми.

Бо ж передача для дівчорі мусить мати свій плян. Добрий поділ часу, різноманітність і створення певних постатей, що діють постійно в передачі. І то постатей зі світу дорослих (нею стала Квітка) і зі світу дітей. Себто таких, — реальних чи казкових — що думають і реагують як діти.

Поволі це зарисувалось. Програму заповідала Зеня Хабурська (тітка Квітка), яка читала казочку з ілюстраціями, розмовляла з персонажами і т. п. Рівночасно виринули й ті особи — Псисько-Брисько, Сміхун-Пустун і Зеньо-Змій. Це ляльки, створені за мистецьким проектом, що обговорюють казочку, сперечаються, шукають розв'язки. Їх грають — Іванка Яців, Таня Онищук і Левко Гуль.

Програма вміщує — окрім казочки — однохвилинні лекції про букви і числа. Все це дуже легко і зрозуміло подане. Окрім лекція може обіймати поучення про погоду чи атмосферичні яви-

ща, квіти, дерева чи рослини. Вкінці бувають ручні зайняття, як виксання човника чи воза.

З цього переліку бачимо, скільки тут потрібно мистецьких сил. Про музичну частину дбають — Ася Талпаш, Зеня Кушпета, Адріяна Генік-Березовська. Про ілюстрації й декорації — Віра Яцик, Ніна Мудрик-Мриц, а по виїзді Да-

Виконавці програми дитячої телсвізійної передачі:

Зліва на право: Іванка Яців, що відповідає за Псисько-Бриська, Зеновія Хабурська (тітка Квітка), Таня Онищук, що відповідає за Сміхун-Пустуна і Левко Гуль, що відповідає за Зеньо-Змій.

Along with Aunt Kwitka the program features three puppets who are operated by Iwanka Jaciw (first from left), Tania Onyschuk (third from left) and Leo Hul (first from right)

рії Даревич — Христя Ісаїв. Тепер це замовлено рисунковий фільм для з'ясування цілої нашої азбуки. Це опрацьовує для передачі студент мистецтва Ігор Микитин.

Коли воно почалося — вирінає питання. У грудні 1971 р. урхомлено першу передачу. Вона йде двічі в тиждні, у четвер і п'ятницю, а накручують її в вівторок. Вислід такий, що на закінчення сезону у травні 1972 р. каблева компанія признала нашій передачі першу нагороду. А на перегляді передачі різних культурних груп, що відбулася цього року в Бенфі, Аль-

Оля Калимон знімає передачу
Camerawoman Olya Kalymon

берта — признало нашим десяти матер'ям знов нагороду за найкращу дитячу програму.

Як вони оформилися тепер, хто їх репрезентує? Директорами передачі, що зветься „У тітки Квітки“ є — Н;ся Пенцак і її заступниця Христя Ісаїв. Апаратами відає Оля Калимон і Марійка Бандера. А творцями програми є згадані вже мистецькі сили. Щоб мати організаційну підставу — молоді матері сформилися в гурток при Комітеті Українців Канади.

Жаль, що не при Комітеті Українок Канади. Якось не притягає молодого жіноцтва площина жіночих організацій, хоч і тут відбуваються поважні виховні зусилля.

Та на те потрібно часу. Треба, щоб себе пізнали й зуміли оцінити одні і другі.

А покищо десять молодих матерів сміливо експериментує. Цей їх модерний вклад у дитячу розвагу заслуговує на особливе признання. До тепер користає з того тільки українська дітвора Торонто, але йдуть заходи, щоб ці програми можна передавати у каблевих телевізійних компаніях інших міст.

Підвишка передплати

Від 1. січня 1970 р. передплата нашого журналу в ЗСА й Канаді виносила 6 дол. річно. Впродовж трьох років настали певні зміни у фінансовій ситуації журналу внаслідок росту цін на друк, папір і поштової оплати. Тому й ми приневолені піднести передплату до висоти 7 дол. за журнал у 1973 р.

Передплата журналу до інших країн відповідно підвищена і про це оповіщено на обгортці журналу.

АДМІНІСТРАЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Новинки з Централі

Голова Окр. Ради СУА у Шикаго Любослава Шандра повідомила, що 15 липня 1972 р. відбулися в Шикаго **Основні Збори нового Відділу СУА**, що дістав пор. ч. 77. Членство Відділу складається у більшості з жінок, що походять із центральних земель України. Вписалося біля 40 членок, а їх очолює відома громадська діячка п-ні Галина В'юн. Вітаємо нову голову і членок Відділу і бажаємо успіху у їх праці!

Дня 15 липня 1972 р. відбулася у Філядelfії **карада Екзекутиви СУА** з участю всіх членок за винятком пп. Марії Одежинської і Ольги Муссаковської, які були перешкоджені. В нараді взяла участь редакторка Уляна Любович. Проведено підсумки Річних Зборів Гол. Управи і кооптовано до Екзекутиви п-ні Осипу Грабовенську, другу містоголову і п-ні Марію Савчак, прот. секретарку.

У днях 16, 17 вересня 1972 р. члени Екзекутиви СУА пп. Л. Бурачинська, І. Рожанковська і О. Грабовенська зустрілись із Управою СФУЖО в Торонто для обговорення справ **нового статуту СФУЖО**. Тоді то відбулась теж нарада Номінаційної Комісії, що підготовляє вибори на Пленарну Сесію Ради СФУЖО, яка відбудеться 24—26 листопада 1972 р. у Філядelfії. Головою Номін. Комісії є п-ні Лідія Бурачинська,

Тоді Псисько-Брисько, Сміхун-Пустун і Зеньо-Змій стануть приятелями всіх дітей, а програма „У тітки Квітки“ буде популярною в різних наших поселеннях.

НАШЕ ЩИРЕ СПІВЧУТТЯ

Від імени Редакції „Нашого Життя“ складаю ширі слова співчуття Впані Іванні Рожанковській, містоголові СУА, з приводу смерті її невіджалуваної матері, пані Анастасії Кушнір, яка померла дня 25-го серпня 1972 року у Філядelfії.

Ред. Уляна Любович

а представницею СУА п-ні Осипа Грабовенська.

Дня 23 вересня 1972 р. відбулась у Нью Йорку **нарада Екзекутиви СУА** з участю усіх членок за винятком п-ні Ольги Муссаковської, що не могла прибути через недугу. Перша частина наради проходила в Українському Інституті Америки, де Екзекутива СУА переглянула нове упорядкування Музею СУА. Звіт із проробленої роботи зложили — пп. Слава Геруляк, мистецька референтка і Оксана Грабович, етнограф. У дальшому обговорено ряд біжучих справ. **Екзекутива СУА**

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СТРІЙ ІЗ ШИПИНЦІВ

Не знаю, чи Ви одержали мою пачку з писанками. Маю надію, що опакування було вистачальне і не дійшла до Вас розбита. То все писанки з південно-буковинського села Бродина. Я буду цього літа знову там і мені обіцяно справжню горботку з с. Шипинців. Якщо у Вашому Музеї ще немає такої (чорна в тоненьких смужках), то перешлю її до тієї сорочки, що її маєте від мене. Але якщо у Вас є така горботка, то подарую іншому мурзеві, звідки мене рівнож просять.

Анна Галя Горбач

Писанки дійшли добре, коли не рахувати двох розбитих. Та ми зібрали лушпинки їх, щоб зберегти взір. Це справжні гуцульські писанки і їх вартість у тому, що вони не писані „на експорт“, а для власного обрядового вжитку.

За горботку з Шипинців будемо Вам дуже вдячні. Не маємо такої у нашому Музеї і разом із сорочкою це дасть повний стрій, коли б знайти ще відповідний пояс. Бажаємо Вам, щоб обіцянка здійснилася! Ред.

На Запасовий Фонд Нашого Життя

К Л И Ч Е М О !

У бажанні побудувати тривкі основи під журнал „Наше Життя“ Екзекутива СУА створила Запасовий Фонд. Пожертвами Відділів створимо підставу, на якій наш журнал зможе певно існувати й розвиватися.

Бажаючи причинитися до створення Запасового Фонду і в відповідь на заклик 64 Відділу СУА — складаємо 500 дол. на ту ціль і кличемо ті Відділи, що в спроможі зложити таку ж суму. Відгукніться!

УПРАВА 1 ВІДДІЛУ СУА В НЬО ЙОРКУ

Наші градуантки

ОКРУГА ПІВН. НЬО ЙОРКУ

Округа Півн. Нью Йорку поспішила прислати нам список градуанток із каледжів і університетів, що закінчили студії в 1972 р. Це друга після Клівленду Округа, що подбала про те. Широ вітаємо молодих жінок, які осягнули високу освіту!

Леся Борисенко, музичні студії в Істман Скул оф Мюзік Рочестерського університету із ступнем МА. Приготовляється до докторату з музикології. Тепер працює як асистентка в Істман Скул.

Ірина Соробей, студії бізнесової адміністрації в Бостонському університеті із ступнем ВА. Всі роки студій була на деканській листі. Працює в Нью Йорку у фірмі „Імпортерс енд Катерс оф Даямондс, Інк.“.

Христина Юрків-Бетгін, студії еспанської й російської мови в Рочестерському університеті із ступнем ВА. Є членом Фі Бетта Каппа Сороріті, Нешонел Дефенс Форейн Ліг. Одержала стипендію Рочестерського університету на докторат із мов в Іллінойському університеті.

Зеновія Дідошак, студії дентистики в Стейтовому університеті в Бофало із ступнем ДДС. Працює у своєму фаху і плянує відкрити дентистичну практику.

Тетяна Кузиляк, студії журналістики і друкарства в Рочестерському Технологічному Інституті із ступнем BS. Працюватиме в цій ділянці.

Марія Темечко, студії журналістики в Сиракюзькому університеті із ступнем ВА. Працює в Нью Йорку в „Бук Паблішінг — Рандом Гавс, Інк.“.

Джанна Костів, студії англійської мови в Рочестерському університеті із ступнем ВА.

Христина Шутер, студії малярства й історії мистецтва в Рочестерському

університеті із ступнем BS. Плянує працювати в ділянці реклами.

Анна Бодик, загальноосвітні студії в Монро Комюніті Каледжі із ступнем АА (Асошіейт оф Артс). Продовжуватиме студії в Брокпорт Каледжі, Н. Й.

Уляна Бадинська, студії в тому ж Каледжі із ступнем АА. Продовжуватиме студії мов у Стейтовому Університеті у Фініксі, Арізона.

Олена Гулькевич, студії малярства й історії в тому ж Каледжі із ступнем ВА. Продовжуватиме студії в Лонг Айленд університеті для осягнення кваліфікації вчительки.

НОВІ КНИЖКИ

Володимир Кубійович: „Мені 70“. Париж-Мюнхен 1970. Наук. Т-во ім. Шевченка. Ст. 136.

Може воно й незвично, що вчений і громадсько-політичний діяч видає автобіографію до свого 70-ліття. Та надзвичайні умовини нашого наукового життя і політичного розвитку того вимагали. У цій книжці відкривається читачеві шлях ученого, що дав свій великий вклад в українську науку, а рівночасно послужив своїй Батьківщині своїм іменем і хистом у переломовій добі.

Л. Б.

**

„Хрестоматія з нової української літератури“. Олександра Копач. Видання Об'єднання Українських Педагогів Канади. Торонто. 1970. 228 ст. (замовляти в авторки): 175 Briar Hill Ave., Toronto, Ont. Canada.

З чулістю і знанням зразкового педагога підготовлена ця збірка вибраних творів української літератури таких авторів, як: Довженко, Кочерга, Мосендз, Бердник,

Барка, Костенко, Симоненко, Понеділок. Разом тут 31 авторів, які представляють драму, поезію, прозу, наукову фантастику та літературні есеї (І. Дзюба та Остап Тарнавський) — в Україні та в Західнім світі. Про кожного автора подані головні інформації, які звертають також увагу на важливіші прикмети даного письменника під оглядом мистецьким та ідейним.

Ця хрестоматія — це прекрасний підручник для шкіл українознавства та студентів, для яких сучасні українські письменники є завжди більш зрозумілими і ближчими.

**

Александра Животко-Чернова. ДУМИ МОЇ. Нью Йорк. 1971. 290 стор.

Більшість цієї книги є присвячена темі Марка Вовчка. Зокрема авторка зосереджується над українською творчістю письменниці, та над історією написання „Марусі“. Дуже цікавим є есей в якому авторка порівнює життя Марка Вовчка до Джордж Еліота. Марка Вовчка А. Животко представляє без перебільшеної ідеалізації, га насвітлює її як справжню людину з різними її позитивними та негативними нахилами. Все це подано з теплотою та зрозумінням.

В цім виданні включено 12 коротких оповідань Александри Животко з цікавими темами переживань молодих людей. Авторка також додала окремо спогади зі свого життя.

Лариса Онишкевич

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Найкращий розділ у журналі!

Дуже здивувала мене п-ні Я. Казанівська своїм листом до журналу про „непотрібність“ куховарських назв. Невже вона так добре знає ці назви? Цей розділ у журналі дуже потрібний! Головне, що ведений він фахово, з добрим знанням і відчужанням української мови. Ці назви треба би видати якнайскорше книжкою, щоб кожен українець і українка мали їх під рукою і знали, як називати страви, що вони щодня споживають, або якими частують своїх гостей.

Віра Славутич, Едмонтон

НАШІ СВІТЛИЧКИ

В.А.

ПОЧИНАЄМО ЧЕТВЕРТИЙ РІК

Три роки тому у вересні 1969 року почали ми редагувати сторінку „Наші Світлички“. Сторінка була подумана: для контакту у праці між поодинокими Відділами СУА, що ведуть дитячі світлички; — для виміни думок між учителями дошкілля, які навчають малят; — для затіснення співпраці між батьками і виховною дією — без чого жодна виховна установа існувати не може. Тоді подали ми число дитячих світличок, що їх ведуть Відділи СУА. Було їх 14. Зараз це число зросло до 22! Значить за три роки ми zorganizували тільки 8 Світличок. Мале число зваживши потреби нашої громади. Наші старання не дали великих успіхів!

Роздумуючи над причинами, аналізуючи нашу працю, доходимо до висновку, що причиною цього є: **МАЛЕ ЗАІНТЕРЕСУВАННЯ БАТЬКІВ, ЩО МАЮТЬ ДІТЕЙ У ВІЦІ ДОШКІЛЛЯ!** Виховання дитини в українській дошкільній установі не знаходить належного розуміння серед українських батьків. Діти є. Та батьки радше дають їх до відповідних американських установ, ніж до своєї рідної — української!

Чому?

Коли пічнете розмову з батьками на цю тему почуєте відповідь:

1. Українська світличка гуртує дітей тільки раз на тиждень — це замало!

2. Українство, яке дає наша світличка дамо дітям дома. Зараз натиск на інтелектуальне виховання дитини. Українська світличка, чинна так рідко, цього зреалізувати не може.

3. Живемо далеко — субота одинокий день для полагодження усіх справ. Працюємо обое, часу обмаль.

Можна навести ще більше питань — закидів у бік рідної установи.

Світличками СУА займаються поодинокі Відділи цієї організації. Організація може вести пропаган-

дивну працю, може видавати матеріали — посібники, може вишколювати фахові сили потрібні до ведення виховної установи, може вкінці її фінансувати.

Та на жаль організація не може зробити одного і то засадничого — дати дітей. Це залежить виключно і тільки від свідомості батьків від їх відношення до рідної установи!

СУА це, організація матерів, тож має до виховання пряме відношення. Це потвердили — XII Конвенція, що започаткувала Дитячі Світлички СУА, за ними пішли інші. Остання XVI Конвенція була великим виявом Молодечих Відділів СУА, які ще раз ствердили, що основна ділянка СУА, задержання нашої ідентичности отже виховна. Дальше Молодечі Відділи пишуть на цю тему — значить це питання їх турбує — гл. стаття Тані Баб'як у Нашому Житті 6—8/72. Це все дає нам віру і певність, що СУА розбудує сітку дитячих світличок відповідно до потреб нашої громади.

Що українська світличка збирає дітей раз у тиждень це правда. Але є і світлички, що сходяться три рази. Бо це залежить від батьків. Нарікаємо на брак приміщення. Його можна дістати за малою винагородою у відповідних американських установах. Учителька, що учить раз на тиждень дуже радо, свідомо своїх завдань, буде навчати частіше у рідній установі, очевидно за відповідною винагородою. Інтелектуальний розвій дитини? При частіших зустрічах, можна легко піднести рівень програми, можна відповідно використати час і унапрямити його. Порівнюючи працю американських і наших установ, уважаю, що наші при так мінімальнім часі, що його мають, дають нашим дітям наравду дуже багато. Розкинення нашої громади впливає негативно на організацію світличок. Але чи не возимо наших дітей мільями на лекції музики,

малювання чи співу? Ціла Америка на колесах! Ранком везуть автобуси дітей до школи, що більше, щоб заспокоїти всіх перевозять з одної школи до другої, не жаліючи на те час.

Українство безперечно родина може дати. Щобільше без співпраці родини жадна школа цього не дасть. Українська виховна установа це перш усього українське середовище, що плекає вартости, яких дома дитині дуже трудно дати. Просто неможливо! Якби дитина не вивчила чудово мову, історію і всі знання про Україну, то без середовища, українського довкілля все це лишиться тільки знанням. Середовище дає почуття приналежности до спільноти, спільного походження, дружить дитину з рідним родить почуття себе-вартости, передає і закріплює на завжди рідну духовість. Цього не дасть навчання дитини предметів українознавства одинцем. Дитина так вихована все буде чужинцем в українській спільноті.

Всі ці перешкоди можемо перебороти, якщо в нас є віра в себе, любов до рідного і свідомість, що всі ми маємо доложити старань, щоб виховати українську людину для Бога і свого народу!

Олена Климишин

Виховна Референтка Головної Управи СУА

ДИТЯЧИЙ ГУМОР

Мати: А знаєш, Одарочко, тета Аня має „Бейбу“.

4-річна донечка: „Бейбу“? А пані учителька у світличці казала, що такого слова в українській мові нема. Має бути **немовляточко**. Запам'ятай собі, мамо! Подала **Н. Ч.**

**

Ірчик: Скажи, мамо, чи океан глибокий?

Мама: Дуже глибокий, синочку! Такий глибокий, як гора висока.

Ірчик: А як море, чи глибоке?

Мама: Таке глибоке, як океан, синочку!

Ірчик: О ні, мамо! (Хвилину думає). Море не глибоке!

Мама: Воно ж таке глибоке, як океан.

Ірчик: Ні, не глибоке. Я сам чув, як пластуни співали, що їм море по коліна.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анастасії Кушнір, матері голови Контрольної Окружної Ради СУА в Нью Йорку, та бл. п. Рози Полч, матері містоголови цієї ж Окружної Ради СУА, складаємо 30 дол. на Запасний Фонд „Нашого Життя“.

Окружна Рада СУА в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Василя Чарнецького, чоловіка нашої почесної членки Марії Чарнецької, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Управа і членки 1 Відділу СУА в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Івана Книша, чоловіка нашої активної членки Михайлини Книш, складаємо 10 дол. на пресовий фонд журналу Н. Ж. Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Управа і членки 1 Відділу СУА в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Омеляна Крука, батька членки нашого Відділу Зені Панчишин, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж., а родині висловлюємо щире співчуття.

Управа 12 Відділу СУА ім. Олени Пчілки в Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої дорогої членки бл. п. Дарії Весоловської складаємо 25 дол. на фонд Мати й Дитина.

Управа 59 Відділу СУА ім. Анни Ярославни у Балтиморі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Миколи Возьного, батька нашої активної членки п-ні Людмили Хай, складаємо на бажання родини 50 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Шановній родині Покійного висловлюємо наше співчуття.

Приятелі і членки 59 Відділу СУА у Балтиморі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу сл. п. Анастасії Кушнір, матері нашої членки Іванни Рожанковської складаємо 10.00 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“.

64 Відділ СУА в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Євгенії Лозинської, матері нашої

членки Алі Харук, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Членки 74 Відділу СУА ім. Олени Теліги в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Михайла Гриценка, чоловіка нашої секретарки Віри Гриценко, складаємо 10 дол. на Фонд „Мати й Дитина“, а 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Членки 79 Відділу СУА Бостон, Масс.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. о. Степана Бачинського складаю 5 дол. на Фонд П'ятсот.

Лідія Бурачинська, Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Катрі Гаврилової, вдови по інж. Володимиру Гаврилову, довголітньої вчительки й управительки укр. наршколи в Бориславі-Тустановичах, що відійшла у вічність 6 січня 1972 року в Катовицях, Польща, складають 100 нім. марок на Фонд Дит. Літератури ім. О. Цегельської.

Євгенія Гринцишин, сестра
Лідія Марцюк, сестринка
з родиною в Мюнхені

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії Стасюк складаю 10 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

Анна Скула, Дірборн

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Івана Книша складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж., а дружині Михайлині і дочкам Покійного висловлюємо щире співчуття.

Анізія й Іван Струци, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. інж. Романа Вітковицького складають 35 дол. на Фонд Укр. Церкви в Потребі

Родини Левицьких, Клосів і Мегер, Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Єлисавети Вернгарт-Антонович пересилаємо 10 дол на пресовий фонд Н. Ж. і родині Покійної висловлюємо наше глибоке співчуття.

Донна і д-р Іларіон Калиновичі
Сілвер Спрінг, Мд.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу сл. п. Єлисавети Антонович складаю 10.00 доларів на пресовий фонд „Нашого Життя“.

Іванна Скоплякова,
Бейсайд, Нью Йорк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. д-ра Євгена Шуста, що несподівано відійшов у вічність дня 12 липня 1972 року в Мелборні, Австралія, складаємо 20 дол. на Запасовий Фонд Нашого Життя

Родина Шиприкевичів
у Філядельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Анни Дем'янчук з Ютіки складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і 5 дол. на Фонд Бабусі

Олена Кокодинська, Йонкерс

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії Стасюк складаю 25 дол. на Фонд Мати й Дитина

Платон Стасюк, Біскейн Парк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Михайла Гриценка складаємо 5 дол. на Фонд Мати й Дитина

Марія й Ярина Турко, Кембрідж

У ПАМ'ЯТЬ недавно померлої бл. пам'яті Стефанії Гермак складаю 10 доларів на пресовий фонд Н. Ж.

Євгенія Тріска, Нью 'орк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Стефанії Гермак, матері Ірини Падох, складаю 20.00 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“, а родині Покійної висловлюю щире співчуття.

Надія Попель, Бронкс, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анастасії Кушнір, складаємо 50.00 доларів на пресовий фонд журналу „Наше Життя“.

Д-р Ярослав і Софія Рожанковські,
Вігокен, Н. Дж.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анастасії Кушнір, матері п. Іванни Рожанковської, складаю 10.00 дол. на Музей СУА.

Марія Савчак

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анастасії Кушнір, складаємо 25.00 доларів на прес-фонд Н. Ж.

Мирослава і Михайло Вовкодав

СПІВЧУТТЯ

Висловлюємо щире співчуття Містоголові Головної Управи СУА п. Іванні Рожанковській із приводу смерті її Матері бл. п. Анастасії Кушнір, і в її пам'ять жертвуємо на пресовий фонд „Нашого Життя“ 10 дол.

Членки 82 Відділу СУА

Осінні місяці в нашій Організації повинні визначитися посиленою працею організаційних референток Округ та окремих Відділів, працею над приєднанням якнайбільше нового членства. Виникає питання, як зацікавити, як переконати українську жінку, яка стоїть остеронь будь-якої громадської праці?

Кожний молодечий Відділ підходить до цієї справи інакше, залежно від місцевих обставин і потреб. Наприклад, щоб зацікавити членок до участі в місячних сходинах, Марійка Цимбаліста — голова 104 Відділу в Нью Йорку висилає відповідно до теми сходинок ілюстровані запрошення. Знов 18 Відділ у Пассейку — голова Геня Цікало, інформує, що вони співпрацюють із студентками університету з розрахунком забезпечити собі приріст і „юність“ Відділу.

Два філадельфійські Відділи 90 і 98 — референтки (Таня О'Ніл, Леся Мацьків, Люба Бугай) запланували повести кампанію, звертаючись листовно до відповідних кандидаток. У листі подана скорочена історія СУА, її засоби й цілі, також у легкій формі характеристика діяльності Відділу. Для орієнтації кандидаток плянують перевести інформативні товариські вечірки. На цьому, очевидно, рахунок засобів чи метод не вичерпується. Їх є більше. Треба тільки за ними шукати.

Самі ж голови чи організаційні референтки мусять мати ентузіазм до праці, відповідний підхід, віру в людину і любов до всього, що рідне.

Наталія Даниленко
Референтка мол. Відділів

**

Завданням суспільної опіки СУА в цьому році є поширити клич „Українці ЗСА — українському студентові“ та придбати серед українського громадянства якнайбільше число спонзорів і добродіїв для незаможних учнів середньої і вищої школи в Південній Америці й Європі.

До поширення цієї акції закликаємо не лиш Референток Окружних Рад і Відділів СУА, але заохочуємо всіх членок нашої організації та читачів

„Нашого Життя“ з-поза членства СУА ставати спонзорами незаможних студентів та поширювати серед своїх приятелів ідею допомоги незаможним студентам.

Наші Відділи СУА не є всилі фінансувати стипендії, бо їх завданням є вдержати при існуванні Централю СУА та журнал „Наше Життя“, що при теперішніх умовах вимагає поважної піддержки з боку Відділів. Тому всім членкам СУА треба активно включитися в акцію придбання спонзорів або добродіїв незаможних українських студентів.

Спонзор фінансує повну стипендію студента, добродій вплачує довільну суму на Стипендійний Фонд СУА, з якого виплачується допомогу тим студентам, що не мають своїх індивідуальних спонзорів.

Річна стипендія для учня середньої школи в Бразилії є 150 дол., для студента університету 200 дол. річно.

Підтримуйте і поширюйте клич: „Українці ЗСА — українському студентові“.

Теодозія Савицька
реф. суспільної опіки СУА

**

Як черговий крок до створення професійного українського музею, що знаходиться в приміщенні Українського Інституту Америки — Централю запросила до співпраці п-ні Оксану Грабович, етнографу, яка впродовж трьох місяців (червень — вересень) займалася впорядкуванням етнографічної збірки СУА. Праця над колекцією обняла каталогування, досліди, зв'язані з ідентифікацією експонатів, консервацію, тобто чищення і направу предметів.

Слава Геруляк
мистецька референтка Гол. Управи

**

Перед нами клич — п'ятдесят дитячих світличок у п'ятдесятліття СУА.

Щоб цей клич зреалізувати — всі Округи СУА мусять послити працю у виховній діяльності. Для цього потрібно:

1. Перевести реєстрацію дітей дошкільного віку.

Ні про що не турбуватись, ні за чим не турбуватись — значить, не жити, а бути мертвим, адже турбота — рух душі, а життя — це рух.

3 афоризмів Гр. Сковороди

2. Перевести курс учительок дошкільця, щоб при допомозі фахових сил працю у світличці поставити належно.

3. Влаштувати „Дошкільні Дні“ — для усвідомлення батьків і громади у важливості дошкільного виховання.

Якщо йде про переведення реєстрації, то це слід робити при допомозі Всч. Отців Парохів, що дуже радо дають до переглянення книги, де записані всі новоохрещені діти. Зробивши такий витяг, слід написати до всіх батьків, запрошуючи їх на збори в справі організації дитячої світлички. Витяги з метрик треба зробити на два-три роки наперед (двох-трьох річників), щоб, маючи батьків і їх дітей у своїй евіденції, на другий рік не повторяти того самого, а тільки повідомити про початок навчання.

В чергових числах Н. Ж. подамо дані про курси вчительок дошкільця, та як організувати Дошкільні Дні.

У цій рубриці будемо поміщувати заходи й успіхи поодиноких Округ СУА в справі організації дитячих світличок для переведення клича — п'ятдесят дитячих світличок у п'ятдесятліття СУА.

Олена Климишин
виховна референтка Гол.
Управи СУА

ДОПОМОГА ДЛЯ БАБУСИ

У ч. 5 Н. Ж. подали ми вістку про те, які Відділи СУА допомагають нашим бабусям у Німеччині. Це є цілком підтримка для старших жінок, що живуть самотні в чужому оточенні.

Подібну допомогу уділюють наші Відділи бабусям і в інших країнах Європи. І так 29 Відділ у Шикаго і 71 у Джерси Сіті допомагають двом старшим жінкам у Франції, 28 у Нью-арку, 43 у Філадельфії, 59 у Балтиморі, 61 у Вилані і 76 у Воррені п'яти старшим жінкам у Польщі, а 98 Відділ у Філадельфії одній бабусі у Бельгії.

Ця допомога йде вже від довгих літ і Відділи стоять у листовному зв'язку зі своїми бабусями. Про дальшу підтримку бабусям подамо до відома в дальших числах.

ХРОНІКА ОКРУГ

Від Редакції

ПРО ХРОНІКУ ОКРУГ

У попередньому, вересневому, числі „Нашого Життя“ вперше помістили ми Хроніку Округ у новому виді. У вступі були деякі вказівки про цю змінену форму Хроніки. Замість дописів про поодинокі імпрези чи події кожного Відділу зокрема — признаємо для кожної Округи по черзі тричотири сторінки. Пресові Референтки Округи повинні збирати від Пресових Референток Відділів інформації про працю кожного Відділу, так щоб обняти дані за проміжок часу від попереднього допису аж до наступного. Тому просимо не присилати вже дописів про окремі імпрези Округи чи Відділу, а ладити їх так, щоб у призначеному реченні можна було прочитати все в одну цілість Хроніки Округи, очевидно, з окремими розділами про Відділи.

Першу Хроніку Округи Філядельфії (Відділи в місті, без району) зладила ред. Лідія Бурачинська, користуючись у великій мірі телефонічними інформаціями та тим, що сама про філядельфійські Відділи знала. Подала вона загальну характеристику кожного

Відділу й інформації про їх працю. В цей спосіб удалося нам вспіти з Хронікою до вересневого числа.

Щоб уможливити Округам та Відділам приготувати вчасно Хроніку, подаємо передбачену чергу з цим, що допис треба переслати Редакції на 5—6 тижнів, перед появою числа, в якому написано мало б'явитися.

Так отже Редакція повинна одержати Хроніки:

Округи Нью Йорк (друга частина) — до 1-го жовтня ц. р. для числа за листопад.

Округи Ньюарк до 25 жовтня для числа за грудень.

Округи Клівленд до 20 листопада для числа за січень 1973 р.

Округи Дітройт до 20 грудня для числа за лютий 1973 р.

Округи Шикаго до 20 січня для числа за березень 1973 р.

Округи Нова Англія до 20 лютого для числа за квітень 1973 р.

Округи Філядельфія (район) до 30 березня для числа за травень 1973 р.

Округа Рочестер до 20 квітня для числа за червень 1973 р.

Англомовні Відділи та Відділи не охоплені Округними Радами до 20 травня для числа за липень 1973 р.

Це перше чергування. Своєчасно подамо дальший плян. У першій Хроніці поміщено світлини голов Відділів та голови Округи. Просимо старатися зілюструвати працю фотознімками з діяльності, наприклад, діти в садочках у часі зайнять-забави, світлини домівок, виставок, базарів, сходин ітп.

Кожний із нас знає, що довгі дописи не захожують до читання і тому просимо подавати Хроніку в цікавій та зв'язкій формі.

Щоб Хроніка прийняла такий вид, який давав би погляд на цілість праці Округи, щоб вона рівночасно відповідала технічним та редакційним вимогам, а теж подобалася читачам, треба співпраці всіх і тому просимо не присилати надалі дописів із поодиноких імпрез, а збирати їх для Хроніки вашої Округи. Так теж будемо на будуче робити і ми ці поодинокі дописи ховатимемо до часу, аж буде черга на Хроніку Округи.

Друге — чого очікуємо і про що просимо — це ваші зауваження та думки, пропозиції і т. п. до Хроніки.

Згори дякуємо за співпрацю, яка допоможе нам спільно випрацювати спосіб цікавий і корисний для цього, щоб познайомити других із нашою працею в округах, а тим самим обмінятися досвідами, а теж занотувати наші осяги, труднощі та працю.

Ред. Ульяна Любович

Округа Нью Йорк

1 Відділ США в Нью Йорку постав 1921-го року. Тоді засновано жіночу організацію з малим числом свідомого жіноцтва, яку названо Українська Жіноча Громада, а яка згодом в 1925 році стала першим членом Союзу Українок Америки. І Відділ США в Нью Йорку проіснував уже пів століття, бо 4-го грудня 1971 року відзначив своє 50-ліття, Золотий Ювілей, який завершив видання Ювілейної книжки, та вдалим Бенкетом. Відділ вів і веде інтенсивну працю в рамках свого Статуту, та за вказівками Централі США, постійно розвивається і втішається признанням серед української спільноти. На сьогодні нараховує 68 членок. Усі референтури ведуть працю культ-освітню, виховну, організаційну та суспільної опіки. На різного роду імпрезах та національних річницях чи святах відчитується реферати. З ініціативи Відділу

постав молодечий 104 Відділ США та були засновані дві дитячі світлички. Завданням Відділу є: більше присвятити уваги молоді. У зв'язку із тим, референтки приготують різні імпрези з добірною програмою, в якій zatrudнюють молодь. Також Відділ присвячує багато уваги традиційним та обрядовим вечорам. Суспільна опіка Відділу дає поміч в Україну, до Ветнаму українським воякам, до Югославії з приводу землетрусу, до Німеччини поміч світличкам та бабусям; до Південної Америки стипендії та поміч в одежі. Також хворим членкам Відділу.

За останнє півріччя у Відділі відбувся вдалий Різдвяний Свят-Вечір зі всіма традиційними приписами. Відбувся курс кераміки гуцульської та тріпільської. Передвеликодній базар, який є одним більшим приходом для Відділу, та Свято Матері, з великою участю дітей та молоді.

З приємністю хочемо підчеркнути,

що в останній час Відділ дуже поживав свою працю на всіх відтинках, що є заслугою референток. Також за той час зросли фінанси Відділу. З тих фінансів Відділ може провадити суспільну опіку. Зі своїх доходів за останніх 10 літ Відділ дав більші жертви: 500.00 дол. на будову парохіяльної школи св. Юра в Нью Йорку, 1,000.00 дол., на будову парохіяльної церкви св. Юра в Нью Йорку, 1,300.00 дол. на купно дому США в Нью Йорку, та ухвалив фінансувати студії одної особи в Південній Америці. Відділ є постійним платником Музею Народної Творчости в Нью Йорку, на що вплачує 100.00 дол. річно. В цьому році Відділ вже вислав 175.00 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“, та зобов'язався дати фінансово піддержувати так цінний для нас всіх наш журнал і заплатити 500.00 долярів на цю ціль. Відділ відбуває щомісячні ширші сходини. Раз на рік кликає річні збори. Сходини

Голови Відділів США в Окрузі Нью Йорк:

П-ні Ольга Сливка голова 1 Відділу США в Нью Йорку
 П-ні Євгенія Єнсен голова 71 Відділу США в Нью Йорку
 П-ні Леся Гевко-Печко голова 105 Відділу США в Стейтен Айленд

Presidents of UNWLA Branches in New York Region:
 Mesdames Olga Slyka, Eugenie Jensen and Lesya Nevko-Pechko

Управи скликається тоді, коли вимагає цього потреба. Відділ точно виконує всі свої зобов'язання до Централі, Окружної Ради й інших організацій, де Відділ є членом. Завданням 1 Відділу США є постійне приєднання нових членок, плекання товариської атмосфери, співпраця між членками, та виконання всіх обов'язків наложених проводом Союзу Українок Америки.

**

4 Відділ США в Нью Йорку заложений в 1925 році, нараховує 27 членок. Попередньою головою Відділу була п. Анна Кізіма. В 1970 році вибрано головою п-ні Софію Серафін, яка є членкою Відділу від 1951 року, а 17 років виконувала працю рекордової секретарки. Вона досі провадить Відділ.

У цьому році Відділ відбув п'ять засідань у яких пересічно бере участь 10—15 членок. На засіданнях вислуховують присутні звітів членок Окружної Ради, якими є п. І. Бенцаль і п. Анна Кізіма. Пані Іванна Бенцаль займає пост зв'язків в Окружній Раді, а п. Анна Кізіма є членом Контрольної Комісії. Голова Відділу теж бере участь у засіданнях Окружної Ради, якщо запрошені є голови Відділів.

Цього року Відділ улаштував „Свячене“, на яке запросив гостей з другого Відділу. Членки брали участь у „Вишиваних Вечерниці“. Секретарка Відділу п-ні Юлія Федорович була членом журі, яке мало вибрати найкращу вишивану сукню. Відділ є членом УККА і Об'єднаного Комітету — де

легатки Відділу беруть участь у засіданнях цих Організацій.

На одному із засідань переведено збірку на пресовий фонд „Нашого Життя“, яка принесла 50 дол., а Відділ від себе вплатив на цю ціль 25 доларів.

Голова Відділу була членом Номінаційної Комісії на Річних Зборах Окружної Ради.

**

71 Відділ США в Джерзі Ситі, Нью Джерзі. — У вересні 1972 року проминув рік, відколи головою 71 Відділу США в Джерзі Ситі, Н. Дж., було вибрано Євгенію Єнсен.

Відділ нараховує 40 членок, має домівку спільно з Пластом в Українському Народному Домі. Крім звичайних засідань Управи, на ширших сходинах були прочитані різні доповіді, в тому й про Лесю Українку, а на сучасну тематику — про Аллу Горську. Значним досягненням 71 Відділу було влаштування Виставки українського мистецтва в середній школі ім. Мартіна Лютера Кінга. Як звичайно, Відділ влаштував Великодній базар, Осінню забаву, Андріївський Вечір, на якому демонстрували традиційне печиво, а програму в основному виконали під керівництвом голови Відділу молодь із СУМА і Пласту, знайомлячись таким чином і завоюючи українські традиції. Членки Відділу брали участь у імпрезах, організованих спільно з іншими відділами товариствами та організаціями, як Вишивані Вечорниці, Баль Градуантів, також у засіданнях Відділу УККА.

Голова Відділу брала участь у засіданнях Окружної Ради США в Нью

Йорку, репрезентувала Відділ на Золотому Ювілеї УВУ. В пляні кілька турної праці, 71 Відділ вислав кілька дитячих книжок українським потребуючим дітям у Бразилії, крім 7 пакунків з одягом, а для місцевої Школи Українознавства пожертвував платівку „Послухайте, діти“. На пресовий фонд „Нашого Життя“ Відділ склав 200 доларів.

Праця у Відділі проходить в милій товариській атмосфері.

**

89 Відділ США ім. Лесі Українки має свій осідок у Кергонксоні, але його членки живуть також у Поукіпсі і Міддлтвані на віддалі 35 миль. Відділ засновано в 1967 році. Від чотирьох років його головою є п. Оксана Ленець. Союз Українок — це донедавна єдине товариство на цьому терені. Працю ускладнює не тільки розпорошення, але й брак власної домівки. Щомісячні сходини відбуваються або в помешканнях членок (не тільки в Кергонксоні), або ж користуємо з гостинності Союзівки.

Діяльність Відділу скерована головню на шкільні справи. В Кергонксоні існує школа українознавства (3 учительські сили), якою Відділ опікується і помагає по своїй зможі. В 1969 році зорганізовано власними засобами світличку з невеликим числом дітей, бо і громада невелика. Частина дітей англомовна, що очевидно ускладнює працю над ними. В біжучому році Відділ спонзорувал і причинився фінансово до видання платівки з дитячими піснями, яка буде поміччю у веденні світличок і пригодиться також батькам малих дітей. Назва платівки: „Вію, вію, вію вінець“. Відділ помагає стипендією студентці денстики в Бразилії.

Харитативна праця — це моральна опіка над хворими українцями в сусідніх шпиталях і висилка пачок з одягом до Польщі і Бразилії. Також українські вояки у Ветнамі одержували великодні подарунки. Скромні свої грошові засоби Відділ здобуває влаштуванням продажу уживаних річей, домашнього печива у великих крамницях, розграшами під час імпрез і, очевидно, із членських вкладок. Двічі відбувся під час сезону на Союзівці показ моди. Імпрези влаштовувани Відділом мають на меті головню згуртувати розпорошену громаду і вони популярні та завжди мають добру фреквенцію. Вже тради-

ційні є просфора і свячене, також Маланчин Вечір, чи День Подяки. День Матері і Батька дають нагоду для виступів шкільних дітей зі співами і деклямаціями — все це створює атмосферу родинної спаяності. Влаштовуються також пікніки з льотерією і забавами для дітей.

Сходини членок відбуваються правильно кожного місяця. На них обговорюються письма з Централі, місцеві справи, від часу до часу виголошуються доповіді. В минулому році були реферати про Леся Українку і Василя Стефаника з відчитуванням їхніх творів, а також про Аллу Горську в роковини її смерті.

В біжучому році багато часу присвячено обміркуванню участі Відділу у фестивалі націй, який відбудеться в Поукіпсі, в місяці жовтні 1972. Ми будемо одною із зголошених 26 націй. Будуть виставлені зразки українського народного мистецтва, відбудеться показ писання писанок і виступ танцювального ансамблю Гензи, будуть розповсюджені летючки інформаційного характеру.

**

105 Відділ СВА ім. Лесі Українки в Стаген Айленд, Н. Й. об'єднує гурт дружних і відданих організаційній праці пань. Хоч цей Відділ малий, бо має лише 15 членок — різного віку, з новоприбулих і тут народжених, але він гармонійно працює для добра місцевої громади.

За останнє півріччя 1972, Відділ відбув 3 засідання Управи і 6 ширших сходин. Кожні ширші сходини були виповнені якоюсь цікавою програмою, переважно на історичні, культурні і актуальні обрядові теми.

Голова Відділу п. Леся Гевко Печко підготувала дві доповіді: „Організація СВА і її ціль“ та „Значення рідної мови“, що були нею відчитані на ширших сходинах, а крім того на інших ширших сходинах відчитано доповіді про Олену Пчілку і про Аллу Горську. Також переведено дискусію над прочитаною книжкою Світлани Аллілуєвої про її батька Сталіна, як рівнож порушувано справи неправдивих інформацій про Україну в американській та іншомовній пресі. У червні 1972 почали читати і пояснювати упорядкований статут СВА (п. Марія Геба).

У Різдвяному сезоні членки Відділу ходили з колядками і шедрівками, відвідуючи доми наших громадян. О-

після відбулася велика (щорічна) Забава СВА при звуках молодечої оркестри „Доля“. Пані під проводом господарської референтки п. Анастазії Телішевської підготували смачний буфет з традиційними різдвяними стравами. Забава дала гарний прибуток для Відділу.

У березні ц. р. старанням Відділу влаштовано Шевченківське Свято. Це була імпреза для ширшого громадянства. Головну промову п. з. „Тарас Шевченко — поет і громадянин“ виголосив кол. суддя п. Лев Вербенець. Імпрезова референтка п. Валя Лівінська підготувала багату і бездоганно переведену мистецьку програму, в якій крім старших взяли участь також діти і молодь, згуртовані при місцевій парохії.

РІЧНІ ЗБОРИ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні Збори 48 Відділу СВА

Дата: 6 лютого 1972 р.

Збори відкрила голова Відділу Марія Баб'як молитвою.

Президія: п-ні Наталя Лопатинська, голова, пні Марія Цюпак, секретарка, п-ні Олена Господаревська, член.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні Марія Цюпак.

Звіти Управи зложили — пп. М. Баб'як, голова, Іванна Пенкальська, заступниця, Марія Цюпак, рек. секретарка, Леонтина Петрович, фін. секретарка, Анна Волчак, касієрка. Референтки — пп. Олена Петрів організаційна, Леонтина Петрович виховна, Надія Максим'юк імпрезова, Франка Кравченко сусп. опіки, Олена Господаревська пресова, Анна Прядка господарська.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ вислав делегатку на Конвенцію. Нараховує 48 членок, а в звітному часі придбав одну членку.

б) **Імпрезова:** У цій діяльності тісно співпрацюють із собою референтури організаційна, імпрезова й виховна. Влаштовано бінго, товариську зустріч і День Подяки. Відділ ушанував 8 своїх членок із нагоди 25-ліття їх подружжя.

в) **Сусп. опіка:** Відділ вислав пакунок українській родині в Польщі та

Членки 105 Відділу беруть активну участь в обидвох віровизнань церковному і громадському житті. Численно брали участь у всіх протестах і маніфестаціях проти переслідувань українських інтелектуалів в Союзській Україні. Членство Відділу велику частину своєї праці присвячує вихованню і збереженню для українства місцевих українських дітей і молоді. Під проводом імпрезової референтки Відділу п. Валі Лівінської існує при місцевій парохії драматичний гурток дітей і молоді, а виховна референтка п. Анна Білоус зорганізувала курси народних танців, що їх учить союзянка п. Софія Карпюк.

Головою Відділу, від початку його оснування, протягом трьох років є п. Леся Гевко Печко.

привітав із святами вояків-українців у Німеччині. Голова і референтки відвідували хворих членок удома й у шпиталях.

г) **Пресова:** У нашому журналі появилися два звітлення з імпрез та посмертна згадка про членку. Референтка зладила привіт до Конвенційної Книжки.

г) **Господарська:** Референтки приготували прийняття й імпрези.

д) **Фінансова:** Відділ мав у 1971 р. 1,100 дол. приходу, а 930 дол. розходу.

Пожертви Відділу приділено на пресовий фонд Н. Ж., на Музей СВА, на передплату журналу для бабусі й членки, на подарунки ювіляткам та хворим.

Іменем **Контр. Комісії** голова Катерина Марків поставила внесок на уділення абсолюторії, що Збори одногослосно ухвалили.

До **нової Управи** ввійшли пані — Марія Баб'як, голова, Іванна Пенкальська, заступниця, Марія Цюпак, рек. секретарка, Леонтина Петрович, фін. секретарка, Анна Волчак, касієрка, Вікторія Настасяк, заступниця. Референтками стали — пп. Олена Петрів організаційною, Леонтина Петрович виховною, Надія Максим'юк імпрезовою, Франка Кравченко й Юлія Штогрин сусп. опіки, Олена Господаревська пресовою, Анна Прядка, Софія Клим і Катерина Стефанів господар-

ськими, Параскева Романиук вільним членом.

До **Контр. Комісії** ввійшли пані — Анна Бута, голова, Анна Стефурак і Марія Міджак, членки.

По **закритті зборів** під час смачної перекуски проведено збірку на пресовий фонд Н. Ж. і Музей США.

М. Цюпак, секретарка

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Річні Збори 100 Відділу США

Дата: 12 грудня 1971 р.

Збори відкрила голова Розалія Теребецька молитвою і привітала голову Окр. Ради Ірину Кіндрачук і виховну референтку Надію Бігун.

Президія: п-ні Ірина Кіндрачук, голова, п-ні Є. Федак, секретарка.

Протокол із попередніх Зборів відчитала п-ні А. Шевчик, секретарка.

Звітували пп. Р. Теребецька, голова, А. Шевчик, секретарка, М. Васічко, касієрка і референтки — пп. Ю. Дитиняк організаційна, І. Рачинська суспільної опіки, І. Синюк і Р. Конів господарські.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ відбув 7 ширших сходин і 2 засідання Управи.

б) **Культ.-освітня й імпрезова:** На ширших сходинах відчитано доповіді

про визначних жінок. Улаштовано Просфору.

в) **Виховна:** Відділ старається втягати дітей у програму імпрез.

г) **Сусп. опіка:** Вислано 4 пакунки українцям у Польщі й відвідувано хворих.

д) **Господарська:** Референтки займаються буфетом із допомогою членок.

Іменем **Контр. Комісії** п-ні Є. Ткачик ствердила, що книги знаходяться в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що Збори ухвалили.

До **нової Управи** ввійшли пані — Розалія Теребецька, голова, А. Шевчик, секретарка, М. Васічко, касієрка. Референтками стали пані — Ю. Дитиняк організаційною, М. Якубович виховною, І. Рачинська, С. Янів і К. Брус сусп. опіки, І. Синюк і Р. Конів господарськими.

До **Контр. Комісії** ввійшли пані — Є. Ткачик, М. Середоха й Є. Федак.

У своєму слові голова Окр. Ради І. Кіндрачук пригадала про те, що вся наша увага повинна йти на підтримку нашого журналу, а п-ні Бігун заохотила до заснування Дит. Світлички.

Збори закінчено молитвою. Перевибрана голова подякувала за довір'я.

Є. Федак, секретарка Зборів

Королева Вишиваних Вечерниць у Нью Йорку — п-на Марта Кандюк
Miss Martha Kandjuk was selected Queen of the Embroidered Dancing Party in New York

• ХРОНІКА •

Округа Нью Йорку

Вишивані Вечерниці Окр. Ради США

Дня 29 квітня 1972 р. голова Окр. Ради Олександра Кіршак привітала гостей у великій залі Нар. Дому в Нью Йорку. У короткому слові вона з'ясувала традиційне значення Вечерниць, що мають на меті показати українську вишивку в найкращому приміненні. Культ.-освітня референтка Євгенія Енсен повила похід пань у вишиваних сукнях. Жюрі у складі пп.: Ю. Федорович (4 Відд.), О. Сливка (1 Відд.), Л. Артимішин (64 Відд.), С. Данилович (83 Відд.) і Н. Кулнич (83 Відд.) признало: 1-шу нагороду за довгу сукню з вишивкою — пп. Марті Кандюк, Лесі Гуменюк і Любі Касіян. Відзначено комбіновану сукню А. Натини. 2-гу нагороду за коротку сукню з вишивкою — пп. Марії Сливці, Ларисі Зелік і Лесі Баран-

ській. Відзначення отримали пп. Анна Рак, Оксана Куйбіда, Катря Папуга і Христина Кушнір. 3-тню нагороду за блюзку з вишивкою — п-ні Ларисі Магун. Відзначення отримали пп. Васько, Кандюк, Вацик і Дидик. 4-ту нагороду за чоловічу сорочку — Володимир Касіян. 5-ту нагороду за вишивану краватку — Юрій Кузьмович.

Королевою Вишиваних Вечерниць 1972 року вибрано Марту Кандюк, градуантку катол. гайскулу св. Агнеси, пластунку 18 Куреня, що цього року закінчує школу українознавства. Вона студіюватиме фармацевтику на Ст. Джан Університеті. Марта отримала теж 1-шу нагороду за сукню і це вже третій раз, що отримує нагороди за вишивані сукні. Її княжними стали:

Оксана Гаврилюк, також пластунка 18 Куреня, градуантка гайскулу і школи українознавства. Вищі

студії продовжуватиме в ділянці музикології. Є членкою Студії Мист. Слова Лідії Крушельницької.

Лариса Магун, теж пластунка 18 Куреня і градуантка гайскулу. Одержала державну стипендію і студіюватиме фармацевтику в Ситі Каледжі. Вона одержала нагороду за вишивану блюзку.

Госп. референтки К. Гаврилюк і А. Сафіян подбали про гарний буфет, а всім тим, що причинились до нього належить признання. „Вишиваний торт“ Наталії Думи (83 Відділ), призначений на виграш, приніс гарний дохід. Кигицю орхідей для королеви Вечерниць подарувала п-ні А. Ярема.

Оркестра „Амор“ під проводом Ігора Раковського причинилася до настрою Вечерниць. Імпрезовий Комітет під проводом п-ні К. Папуги вложив у них багато праці.

Лідія Котлярчук
пресова референтка

64 Відділ США, що його від січня 1972 очолює п-ні Марія Даниш, це найбільш рухливий Відділ у Нью Йорку. Програма праці Відділу широкозакроєна, задалегідь запланована й різноманітна так, що зацікавлює не лише членство, але й притягає увагу громадянства.

В межах тієї програми відбуваються авторські вечори, дискусії над прочитаними книжками, доповіді й панелі, присвячені визначним постатям. Відділ влаштовує вже 16-ий рік Виставки Молодих Талантів.

Великим осягом Відділу є Покази Історичної Ноші, започатковані в 1965 році. За видання альбому історичної ноші й за мистецькі виставки — XVI Конвенція США в Шикаго висловила Відділові признання.

Суспільна опіка дбає про школи в країнах Європи й у Бразилії, приділяє стипендії, протягає помічну руку потребувачим. Відділ започаткував акцію „Запасового Фонду“ журналу „Наше Життя“ сумою 500 дол., а на різдвяний дар „Нашого Життя“ Відділ і членство зложили 245 дол.

У мистецькій галерії Парк-Бенет закуплено українські церковні ризи з 18 століття й передано їх до музею Верховного Архієпископа Йосифа Кардинала Сліпого.

Культурно-освітній реферат запропонував в ЮНЕСКО проти нищення пам'яток української культури на Рідних Землях й вислав листа до ООН в обороні арештованих більшовиками діячів в Україні. 10-го лютого членки брали участь у маніфестації під приміщеннями ООН проти арештів інтелектуалів в Україні. 11-го лютого голова п-і М. Даниш, як репрезентант Відділу брала участь у вечорі, присвяченій пам'яті Антона Малюци в Літературно-Мистецькому Клубі.

12-го лютого відбулися „Запусти“ в рамках поширених сходин. Рішено заопікуватися й матеріально підтримувати „Гражду Харуків“ у Криворівні, яка зберігає культурні пам'ятки. Зроблено це в пам'ять героїнь — Олени Теліги, Алли Горської й інших. Навязуючи до цього рішення, культурно-освітня референтка п-ні Оксана Щур прочитала репортаж С. Плачинди, в якому автор описав „Гражду Харуків“. У дальшій програмі, референтка подала складений п-нею Любою Волинець список слів тюркського походження, вживаних в українській мові та познайомила присутніх з назвами знарядів на Гуцуль-

щині за даними п-і Дори Білан. П-ні І. Комар і М. Савчак відчитали інформативні листки культурно-освітнього реферату ОР США в Нью Йорку ч. 5 і 6. У веселій частині „Запусти“ п-ні О. Гентіш „віншувала“ всім членам Управи, а п-ні М. Вовкодав прочитала гумореску „Чи варто жити на світі?“.

У березні відбулися ширші сходини, присвячені Т. Шевченкові. Присутні відспівали „Заповіт“, а п-ні М. Савицька прочитала слово Є. Маланюка „До справжнього Шевченка.. (зі збірки „Книга спостережень“). Є. Маланюк з перспективи часу, зокрема від періоду Визвольних Змагань знімає з Шевченка кожух і шапку — накинени своїми й чужими символи мужицької ментальності і кріпацької психіки і дає новий образ справжнього, живого Шевченка — аристократа духа, що втілює в собі прикмети елітарної, лицарської, провідницької верстви українського народу — козацтва, а свої творчі сили й насагу черпає з надрів національної душі. Замість іконописно-народницького співця соціальних кривд, Маланюк ставить перед очі поета-велетня, який у своїй творчості змагає до перемоги правди, волі й справедливості та поєднує цю творчість з вітальними інтересами нації й батьківщини.

П-ні О. Ямрозик познайомила членок з інформаційним листком ОР США ч. 7, а п-ні Х. Навроцька прочитала „Епітафію Шевченкові“ Олекси Гай-Головка з 1943 року.

7-го квітня відбувся великодній базар у залі УСК-у.

16-го квітня влаштовано „Свячене“. Присутні помолилися й проспівали „Христос Воскрес.. при гарно прибраних столах з великодніми закусками у заряді господарських референток пань М. Карпевич і Л. Раковської. Голова п-ні М. Даниш подала до відома обіжник Головної Управи США з нагоди Великодня. П-ні О. Гентіш поділилася споминами про великодні свята, а п-ні О. Щур про великодні звичаї в Розтоках на Гуцульщині за даними п-ні Дори Білан. З інформаційним листком Окружної Ради США ч. 4, запізнала п-ні А. Книш.

Програму переплітано воскресними співами.

20-го травня й 17-го червня відбулися панелі на тему української мітології. У першому панелі взяли участь п-ні О. Щур, Л. Артимішин і І. Комар. Панелістка О. Щур у доповіді

„Вступ до української мітології“ з'ясувала визначення мітології як науки, представила у зарисках методологію й загальний стан наукових дослідів у цій галузі, врешті обговорила своєрідність української мітології на тлі світової та подала важливішу літературу предмету. Дві другі учасниці панелю поділилися окремими темами української мітології. Л. Артимішин обговорила почитання нашими предками живої природи, а темою І. Комар був культ сил і явищ мертвої природи. Обі ці форми почитання мали вплив на формування релігії, світогляду й життєвої філософії українського народу, а в дальшому й на суспільний лад і родинне життя. Вони також відбилися в мистецтві й в літературній творчості.

Доповідачки розглянули свої теми на тлі мітології індо-Європейських народів і праслов'янських племен, підкреслюючи самобутні питоменості, якими ці мітологічні вірування підлягали на українському ґрунті, набираючи суто-національного забарвлення та стаючи невідомою частиною української національної духовної культури.

На програму другою панелю з української мітології склалася доповідь п-ні Л. Волинець „Поганські боги в українській мітології“ й висвітлення прозірок п-нею С. Геруляк про мітологічні орнаменти на розпках. П-ні Волинець ствердила, що через брак джерельних матеріалів і відсутність документальних даних годі відтворити систематичну структуру українських поганських богів. Наші літописи й літературні пам'ятки, які постали в добу двоєвір'я й християнства згадують принагідно про різні божества, але ці відомості скупі й неясні та не дають науковцям матеріялу для відтворення повного образу українського поганського пантеону. У добу романтизму й розвитку фолкльору у нас занедбано ділянку мітології. А втім дослідники мають розбіжні погляди й висувають суперечні теорії на ці проблеми. Все такі можна ствердити, що була в нас гієрархія поганських божків, які мали окремі свої призначення й завдання, а залишки їх затрималися до наших часів у різних народніх віруваннях. Назагал українські божки були нежорстокі і це є в згоді з лагідною й погідною та веселою вдачею українського народу.

У другому півріччі 1972, Відділ пля-

Із Балю Градуантів у Нью Гейвені:

Зліва на право сидять: пп. Ростислава Яхницька, д-р Михайло Снігурович і Ірина Мандич. Стоять у другому ряду: Дарія Посполита, Людмила Слюсаренко, Галя Зальвовська, Робін Музика, Розалія Козюпа, Ліда Лодинська, Оленка Ганушевська, Лариса Садівська, Володимира Зальвовська, Олена Гріппо, Оксана Мандич, Говп Ленгер, Анна Білоус, Марія Гусак. Стоять у третьому ряду: Богдан Лесь, Микола Юкаш, Володимир Богданов, Теодор Пласконос, Юрій Добчанський, Іван Заковоротний, Богдан Поритко, Олег Самсонюк, Віктор Свириденко, Богдан Де Франко, Мирон Гуль, Ігор Сметанюк, Петро Гузик і Антін Де Франко.

UNWLA Branch 66 in New Haven, Conn. arranged a graduation party in May 1972.

не відбути Веселий Вечір" у вересні, панель „Чужинці про нас“ в жовтні, Виставку молодих Талантів і Виставку Жіночої Мистецької Творчості в листопаді, різдвяний базар у грудні та вечір у пошану Митрополита Андрея Шептицького також у грудні. Це була б рамкова програма імпрез по кінець цього ділового року.

**
*

Округа Ньюарк

Вечір романтиків 28 Відділу СУА

Дня 26 вересня 1971 р. заходами 28 Відділу СУА влаштовано музичний вечір у виконанні учнів Укр. Муз. Інституту кляси Таїси Богданської. Вечір започаткувала сама вчителька доповіддю про життя і творчість композиторів-романтиків та їхній вплив на українську музику. Виступи молодих виконавців дали присутнім нагоду переконатися про характер цих творів.

Відіграно твори композиторів — Шуберта (Марійка Голіната, Марта Сигіда), Мендельзона, Шумана (Ліда Семанишин, Доля Сигіда), Шопена, Шумана (Оксана Федоренко, Роксоляна Шегедин), Лисенка, Брамса (Христя Голинська), Довженка, Шопена (Христя Яворська), Лисенка, Ліста (Зірка Стебельська), Вебера (Роксоляна Робак).

За солідну працю над репертуаром присутні винагородили молодих виконавців рясними оплесками. Висунули прохання до їх учительки Т. Богданської влаштовувати частіше того роду виступи.

І. Н.

**
*

Округа Нової Англії

Баль Градуантів 66 Відділу СУА в Нью Гейвені

Дня 20 травня 1972 р. відкрила цю щорічну імпрезу коротким вступним словом голова Ірина Мандич і запросила д-ра Михайла Снігуровича, голову Відділу УККА, на майстра церемонії. Під звуки маршової музики (оркестра „Темпо“) увійшло 14 пар градуантів і усталились на малому підвищенні біля сцени. Це були випускники середніх шкіл і школи українознавства. Слїдувала церемонія відзначення молодих пар китичками квітів, що їх пришпилювала їм попередня довголітня голова Відділу СУА Ростислава Яхницька. Квіти подавали їй із кошичків — Марійка Яхницька й Люба Козюпа. Зчерги д-р М. Снігурович привітав і представив градуантів. Викликані пари сходили з підвищення і під оплески присутніх переходили на другий бік залі. На кінець майстра церемонії заповів вальс і по

цьому офіційному танку проходила забава всіх присутніх до 2-ої години ранку.

Окрім морального успіху ця імпреза принесла також матеріальний. Чистий дохід у сумі 700 дол. переслано на Український Католицький Університету Римі.

Н. Н.

**
*

Округа Шикаго

МИЛВОКІ, ВІСК.

Ювілей 20-річчя 51 Відділу СУА ім. Олени Теліги

Дня 21 травня 1972 р. відправлено Службу Божу в наміренні членок у місцевій укр. католическій церкві. Ввечері того ж дня відбувся ювілейний бенкет, що його відкрила промовою в укр. і англ. мовах голова Марія Пискір і передала провід Свята п-ні Наді Шимоняк. Місцевий парох о. І. Олексюк провів молитву і присутні (біля 100 осіб) засіли до смачної вечері. В часі бенкету голова М. Пискір із признанням згадала всіх піонерок Відділу.

Відтак „товстмастер“ відчитала наспілі письмові привіти, а п-ні Лідія Олексюк подала вичерпну історію Відділу на тлі загально-громадської праці української громади в Милвокі. Слїдували усні привіти представників місцевих організацій. Запрошена до слова місто голова Гол. Управи п-ні

Софія Крупка виголосила цікаву доповідь. Від Окр. Ради США привітала Відділ голова Любослава Шандра, а о. парох І. Олексюк висловив Відділові признання за його культ.-освітню працю.

У мистецькій програмі відспівали народні пісні — п-на Христя Мурська, градуантка школи українознавства в Шیکاго, при супроводі бандури, а п-на Роксоляна Гузій, сумівка, при фортепіяновому супроводі проф. І. Камінської. Д-р Іван і п-ні Ірина Давні відіграли на фортепіані музичний твір на мотивах нар. пісень, присвячений Відділові США. Троє танцюристів із групи „Крилаті“ під проводом п-ни Уляни Тишинської виконали укр. нар. танки. Всі ці точки були на високому мистецькому рівні.

Програму Свята закінчила голова М. Пискір подякою, а о. парох молитвою. Вдоволені членки Відділу розійшлися додому, щоб розпочати третю декаду своєї праці. Для відзначення 20-ліття членки Відділу призначили 25 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Юлія Логуш, прес. реф.

*

ШИКАГО, ІЛЛ.

Літ. Вечір 101 Відділу США

Дня 3 червня 172 р. відбувся Літ. Вечір п. н. „Новатори двох світів“. Його відкрила голова Роксоляна Пелехович і передала провід п-ні Марійці Войтович. Присутні почули, що програму Вечора уложив поет Юрій Коломиєць, а для зрозуміння цієї теми п-ні Марта Форович відчитала дві поеми Юрія Тарнавського і Василя Голобородька. На тлі контрасту цих поетів Юрій Коломиєць подав свою доповідь. Він старався порівняти модерністів Нью-Йоркської групи, а головню Юрія Тарнавського, з модерністами в Україні на прикладі Василя Голобородька. Ось приблизно зміст доповіді:

Юрій Тарнавський любить в абстрактних висловах, де більше логіки ніж серця. Треба поволі з глибоким віддихом читати його важку складню. Він інтернаціоналізує українську мову, даючи можливість легшого перекладу на чужі мови. Василь Голобородько натомість завжди черпає з народньої мови та української хати, яка є однією з головних тем його творчости. Його поезія діє в реалістичному світі. „Природно, земно, його творчість росте корінно в землю“.

Слїдувала доповідь п-ні Марійки Войтович про Юрія Коломиїця. Як ві-

домо, він належить до Нью-Йоркської групи поетів. Тема його творчости — це літо, сонце й вітер. У своїй творчості він шукає пісенности й сили народньої мови. Для характеристики пп. Христіна Таран і Оксана Ганушевська відчитали деякі його поезії. Сам поет відчитав вибрані твори присвячені своїй дружині й ті, що ними вертається спогадами в дитячі роки в Україні.

У другій частині програми виступив інструментально-вокальний ансамбль „Одна сьома“ з піснями „Верховино“, „В'язанка“ і „Червона Рута“. Група танцюристів „Метелиця“ виконала народні танки.

По закінченні програми гості гуторили при каві й солодкому, що приладили членки 101 Відділу США.

Віра Геді, прес. реф.

*

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Хрещення мол. Відділу США

Дня 30 квітня 1972 р. свято хрещення відкрили Союзянки лунким гимном США. Голова новоствореного 110 Відділу США Надія Дорошак представила гостей і привітала їх. Впр. о. шамбелян Ст. Кнапп провів молитву і поблагословив почин молодечого Відділу. Провід свята перебрала п-ні Уля Луцик. Відспівано „многоліття“ в наміренні Окр. Ради, а зокрема її голови Любослави Шандри, яка прибула на свято, та в наміренні 16 Відділу США, що дав ініціативу до створення молодечого Відділу і за працю й успіхи молодих Союзнок. Слїдувала вечера.

Дальшою точкою програми було змістовне слово голови нового Відділу, яким закликала членок його до послїдовної і витривалої праці. Слїдував літературний триптих пера Катрі Гуцал, що складався з — молитви за новостворений Відділ, короткої його історії і характеристики його членок у веселій формі. Дальше баритон Славомир Луцик виконав кілька пісень на слова Ольги Луцик, членки 16 Відділу. Голова 16 Відділу Мирослава Петришак подала коротку історію США, його осяги і завдання. На кінці членки того ж Відділу Олена Бенцаль-Карп'як і Ольга Луцик відіграли сценку „Дві куми“, описуючи, як то вони прибули на ці хрестини аж із галицького села. Бурхливими оплесками подякували присутні за всі виступи, а зокрема привітали артист-

ку Олену, яка по довшій відсутності повернулася знов до Міннеаполісу.

На закінчення програми промовила п-ні Любослава Шандра. Вона вказала на різні можливості, що стоять перед молодечим Відділом і побажала йому щастя на новій дорозі праці. Теплим словом подякувала програмова Уля Луцик усім за участь, а о. шамбелян Ст. Кнапп закрав свято молитвою.

Публика ще довго гомоніла на залі, виявляючи признання і подив для молодечого Відділу.

Пресова референтка

**

Округа Дітройт

ДІТРОЙТ, МИШ.

Зустріч із журналістом. Старанням 96 Відділу США відбулася 15 травня 1972 цікава зустріч з американським журналістом. Метою зустрічі було поінформувати запрошеного гостя про організацію США, його цілі й працю, про сучасні події в Україні та про відношення української еміграції до цих подій у рідному краю.

На сходинах були присутні: орг. референтка США А. Вокер, голова Окр. Ради Я. Сена, 24 членки Відділу та Майк Шворц, репортер шоденника „Дітройт Фрі Прес“. На початку п-ні Вокер дала короткий нарис історії США, підкреслила подвійне завдання Союзу, тобто у відношенні до української та американської громади, згадуючи й про зв'язки США з міжнародними жіночими організаціями. Своє інтерв'ю М. Шворц почав загальними питаннями про українську громаду в Дітройті, а відтак перейшов на дискусію про США й — особливо — про 96 Відділ. Йому було цікаво довідатися, що склонило молодих жінок, які добували свою освіту вже на американському терені, створити свій власний Відділ США. Дискутантки пояснювали, що до того причинилося: спільне походження, бажання продовжувати українські традиції і поширювати інформацію про українську культуру й історію.

Широко розвинулася дискусія про українську родину та її тісне пов'язання, про питання подруж із чужинцями й про виховання дітей у школах українознавства, світличках США, молодечих організаціях та ін. Інтерв'ю закінчилося дискусією про сучасні (Закінчення на обгортці)

ПРИСУДИ

Хвиля арештів, що прокотилася Українсю від січня ц.р., не виявила всіх прізвищ, що їх заторкнуло переслідвання. Лиш частинно дійшли до нас імена тих, що були підозрілі режимові. Між ними є декілька жінок. Це є — Ірина Стасів-Калинець, дружина поета, Ніна Строката-Караванська, дружина давніш засудженого Святослава Караванського, мисткині Стефанія Гулик і Стефанія Шабатура, Надія Світлична, сестра Івана Світличного, а приятелька покійної Алли Горської.

Вже розпочалися процеси, що за закритими дверима розглядають „провини“ в'язнів. Обвинувачення починаються від читання недозволених книжок до служіння чужоземним розвідкам і відповідно до того западають присуди. До тепер дійшла вістка тільки про присуд Ніни Караванської (4 роки) і Стефанії Шабатури (4 роки і 3 роки заслання). Першу судив Одеський Обласний суд, а процес другої відбувся у Львові. Не знаємо де вони будуть відбувати тюремну кару і яка їм припаде в тюрмі робота. Ніна Караванська, як відомо є біологом, що стояла перед своєю дисертацією. Стефанія Шабатура — це мистець, за проектами якої виконувалися килими, що були часто виставлені на виставках. Арешт і присуд відорвав їх від творчої роботи, в якій могли прислужитися Батьківщині.

За вістками про інших арештованих жінок будемо пильно слідкувати. Їх участь у рухові спротиву є для нас доказом живих почувань любови до Батьківщини. Хоч обвинувачення в великій мірі безпідставні, проте засуджені не відкликали нічого й не покаюлись. Один приклад Зіновії Франко ще нічого не каже. Не знаємо умовин її арешту і звільнення та й як писався її покаяний лист.

Пленарна Сесія Ради СФУЖО

У днях 24—26 листопада 1972 р. з'їдуться у Філядельфії члени Ради СФУЖО на те, щоб відбути свою Пленарну Сесію. Це є важлива зустріч законодатного органу СФУЖО, що має також і керівні функції. До них належить — окрім права змінювати статут — вибір Гол. Управи і Контр Комісії.

Отже Пленарна Сесія Ради СФУЖО матиме переломове значення. Це вперше в такій формі відбувається засідання Ради для пслагодження таких важливих справ. Тому й Пленарну Сесію вважаємо кроком вперед у керівній роботі СФУЖО, точніше кажучи новою формою виконання її. Коли давніш вибір Гол. Управи відбувався виключно письмовим шляхом, то оце вперше представниці половини складових організацій засядуть за спільним столом, щоб вибрати кандидаток, яких уже перед тим висунули організації, а зібрала у формі листи Номін. Комісія. Неприятні складові організації відстануть ту листу заздалегідь, щоб могли віддати свій голос письмовим шляхом.

Оце буде одним завданням Пленарної Сесії Ради СФУЖО. Другим, неменш важливим є зміна статуту, що її вже довгий час підготовляла Статутова Комісія СФУЖО під головуванням Євгенії Янківської. Статут СФУЖО, ухвалений на Світовому Конгресі Українського Жіноцтва 1948 р. у Філядельфії, вже не відповідає теперішнім вимогам. Тому Статутова Комісія випрацювала проект, що його вже переглянули і доповнили всі складові організації. Цей статут мала б ухвалити тепер Пленарна Сесія і тим поширити її поглибити засяг праці СФУЖО.

Одначе Пленарна Сесія Ради СФУЖО не буде присвячена ви-

ключно внутрішньо-керівним і законодатним завданням. Такий зїзд представниць жіночих організацій треба використати й для інформації українського громадянства. Тому один день Сесії буде відкритий для публіки. Тоді то зможуть виступити з інформаціями про себе згадані представниці і буде на світлене сучасне становище української жінки і 25-літній шлях СФУЖО. Дповіді в тому напрямку виголосять — Ірина Павликовська, Уляна Целевич і Іванна Романковська.

Та не тільки громадські осяги української жінки подасть Пленарна Сесія. Нашим обов'язком є також з'ясувати мистецькі здобутки письменниць і образотворчих мисткинь. З тією метою є заплановані виставки книжок жіночого пера і картин наших мисткинь, що їх підготували Марія Романенчук і Стефанія Бернадиг. Вперше виступить на Сесії Світовий Комітет для відзначення 100-ліття Лесі Українки з фотографічною виставкою всіх її творів, що до неї ініціативу дала Ірина Пеленська.

Товариським завершенням Пленарної Сесії стане бенкет 25 листопада. Це буде не тільки товариська зустріч учасниць Сесії з українським громадянством. Але тоді буде проголошене вшанування 25-ліття СФУЖО, що його святкування розпочнеться в 1973 р. Отже й ця врочиста вечерея, що її підготовляє зі своїм комітетом Марія Харина, магіме важливе організаційне значення. Щастя Боже!

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

Гол. Управа і Контр. Комісія Об'єднання Укр. Жінок у Німеччині:
Зліва на право — Ірина Леник, Марія Кашуба, Валентина Терешкун, Ольга Штайнер, голова, Ірина Козак, Ольга Пеленська, Дарія Ребет, Галина Гришко, Марія Сімків. Неприсутні: Олена Юрченко і Пелагія Ткаченко.
Board members of the Ukrainian Women's Association in Germany

З'їзд Об'єднання Українських Жінок у Німеччині

У дня 29 і 30 квітня 1972 р. відбувся в Мюнхені цей З'їзд, 16-ий із черги. Його відкрила в. о. голови Ольга Штайнер, а в президії засіли голови Відділів. Предсідницею обрано Валентину Терешкун із ГанOVERу. Після усних і письмових привітів вибрано комісії — верифікаційну, номінаційну, резолюційну і пресову.

Святочну доповідь про Лесю Українку „Життя для ідеї, творчості і боротьби“ виголосила Ірина Спех. Звіт Гол. Управи за цілу каденцію відчитала в. о. голови Ольга Штайнер, а за 10-літню видавничу і редакторську діяльність Жіночого Інформаційного Листка виголосила ред. Олена Юрченко.

Слідували звіти представниць Відділів. Від Відділів — Авґсбургу говорила голова Галина Хомицька, Гамбургу секретарка Ірина Вовк, Мюнхену-міста голова Марія Сімків, Штутгарту членка Ст. Цюрак. Інші Відділи надіслали письмові звіти. Про школу українознавства в Регенсбургу звітував учитель В. Ткачук.

Дискусія була дуже оживлена та йшла в двох напрямках. Перше — це потреба видання ювілейного збірника з нагоди 25-ліття організації. З'їзд ухвалив таке видання більшістю голосів. Друге — це нав'язування зв'язків із німецьким жіноцтвом, потреба і вигляди того. Ухвалено дозволити

Відділам нав'язувати контакт, де є до цього сприятливі умовини.

Звіт Контр. Комісії відчитала голова Ольга Пеленська і поставила внесок на уділення абсолюторії, що З'їзд одноголосно ухвалив.

До нової Гол. Управи ввійшли — Ольга Штайнер, голова, Ірина Козак і Валентина Терешкун, заступниці, Дарія Ребет, Олена Юрченко, Марія Кашуба, Пелагія Ткаченко і Галина Гришко, члени.

До Контр. Комісії вибрано головою Ольгу Пеленську, а членами Ірину Леник і Марію Сімків.

Відчитано резолюції й ухвалено їх одноголосно. З'їзд закінчено відспіванням молитви.

Зладжено на підставі протоколу З'їзду

ДО XIII КОНКУРСУ СФУЖО

Тринадцятий Літературний Конкурс СФУЖО був проголошений у 1971 році на репортаж або опис подорожі. На цей заклик відгукнулось 20 авторок із своїми творами. Реченець проминув 31 травня 1972. Літературне Жюрі перебрало твори до прочитання, але досі не могло відбутися вирішного засідання через те, що деякі члени були перешкоджені. Сподіємось, що незабаром це засідання відбудеться і буде можливо вислід Конкурсу проголосити.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

У першу річницю смерті ділимося сумною вісткою з організованим жіноцтвом, що в Курітібі, Бразилія, відійшла у вічність бл. п. Анна Рибка, визначна громадська діячка нашого поселення.

Не маємо відомостей про те, з якої частини України походила Анна Рибка чи її батьки. Та вже в заранні українського жіночого руху в Бразилії видніє її прізвище при заснованні Жін. Секції ім. Ольги Басараб. Її засновано при Українському Союзі в 1928 році й Анна Рибка стала її головою. Нав'язавши контакт із сенаторкою Оленою Кислевською в Галичині, Жін. Секція користувалась її порадами й вказівками.

Та й пізніше, коли провід Секції перейшов в інші руки, бл. п. Анна Рибка не відмовилася від співпраці. Тихо й без розголосу виконувала свій громадський обов'язок. Головну увагу спрямувала на допомогу вбогим і студуючій молоді. Розуміла, що наше поселення потребує професіоналістів, що зуміли б провадити його. Цю засаду провела у власній родині. Спільно з чоловіком Миколою вони подбали про вищу освіту своїх п'ятеро дітей. Її дочка д-р Ірина Рибка очолювала Укр. Жін. Організацію при ХОС-і.

З Анною Рибкою зійшла в могилу талановита жінка-піонерка, що спільно з іншими поклала основи під українське громадське життя в Бразилії.

УПРАВА СФУЖО

СВЯТО ЖІНКИ-ГЕРОЇНИ В ТОРОНТО

Таке Свято влаштовує в Торонто завжди Комітет Українок Канади. Так воно сталося і в лютому 1972 р.

Промови (інж. Леоніда Вертипорох і Уляна Целевич) чергувалися з мистецькими виступами хору укр. прав. молоді, сольспівом Т. Шиповика, Іраїди Черник і Павла Радка, грою Оленки Булат і Мирослава Романюка та рецитацією Ганнусі Лантух і Галі Безхлібник. Фортепіяновий супровід виконали місс Ватсон, Антоніна Ярошевич і Казимір Олешкевич. Сцену оформила мист. Ір. Шумська-Мороз.

Цим Святом Комітет Українок Канади доказав, що кожного року треба вшановувати пам'ять тих, які не жаліли свого життя в боротьбі за Батьківщину. Вираз цьому дав вірш Семена Кандиби „Українським Героїням“, що був спеціально написаний для цього Свята.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

Редагує Госп. Комісія СУА

ПРОСИМО ПОПРАВИТИ І ВИБАЧИТИ НАШУ ПОМИЛКУ!

На стор. 24 Н. Ж. за вересень 1972 поганий друкарський чортик переставив у приписах, які подала наша співробітниця п-ні Лукія Гриців, уступи, в яких подані складники, так що в приписі „Яблука, смажені в сухариках“, крім властивих складників, подано теж складники із слідуєчого припису „Яблука або груші, печені у вині“, де вміщено складники із слідуєчого припису „Яблука в кремі“, з якого треба перенести складники до „Бабки з яблук“, у першій частині якого подано складники на тісто, яким треба полити яблука. Щоб не було сумніву, друкуємо ще раз ці приписи та просимо п-ні Лукію й усіх читачок вибачити нам та поправити помилки. Дякуємо!

Яблука, смажені в сухариках

4 великі яблука, 2 яйця, сухарики, масло й олія (олива) до смаження.

Яблука почистити від шкірки і зернят, нарізати кружальцями і занурювати в розбиті яйця, а потім у сухарики і смажити на гарячому товщі (пів масла, пів олії) до золотого кольору. Посипати цукром-пудром з ваніллю.

Яблука або груші, печені у вині

4 яблука або груші, 2 ложки соку з цитрини, цукор, $\frac{1}{2}$ горнятка червоного вина (Port, Madeira), $\frac{1}{2}$ горнятка води.

Яблука почистити від шкірки, розрізати на дві частини, обчистити від зернят і укладати у плоскій посудині отвором догори. Наповнити отвори цукром, цитринним соком і вином. На дно посудини влити води. Прикрити щільно і пекти в печі на 350 ст. Яблука будуть готові за 30, а груші за 50-60 хвилин. Подавати теплі або холодні зі збитими й охолодженими вершками (сметанкою).

Яблука в кремі

2 фунти яблук, 2 ложки масла, 3 ложки борошна (муки), 1 горнятко молока, 3 яєць, $\frac{3}{4}$ горнятка цукру.

Масло підсмажити з борошном на дуже ясний колір, залляти холодним молоком і поставити, нехай закипить. Окремо вбити яйця з цукром. Коли молоко прохолоне, поступенно змішувати його до вбитих яєць і залляти тим кремом почищені і пошатовані яблука, уложені в посудині, вимашеній маслом і посипаній сухариками. Пекти 35 хвилин при 350 ст.

Бабка з яблук

2 горнятка яблук, порізаних у пластинки, $\frac{1}{4}$ горнятка брунатного цу-

кру, $\frac{1}{4}$ ложечки цинамону, $\frac{1}{4}$ ложечки мушкатного горіха (nutmeg).

Все це пекти в посудині на 350 ст. доки яблука не зміякнуться (15 хвилин). У міжчасі приготувати тісто:

$\frac{1}{4}$ горнятка масла, $\frac{1}{2}$ горнятка цукру, 1 добре вбите яйце, 1 і $\frac{1}{2}$ горнятка борошна (муки), 2 стяті ложечки порошку до печива, $\frac{1}{4}$ ложечки солі, $\frac{1}{2}$ горнятка молока.

Втерти масло, поступенно додавати яйце і цукор. Борошно пересіяти з поршком і додавати до масла на переміну з молоком. Цим тістом залляти яблука і допекти у печі (ще 20 хвилин).

Подавати з тією самою посудинною або перевернути на таріль яблукими догори. Прибрати битими вершками (сметанкою) або морозивом.

ХОЛОДНІ ПЕРЕКУСКИ НА РІЗНІ ОКАЗІЇ

Осінь час зустрічей, засідань і імпрез. Часто поєднані вони з малими прийняттями (буфетного стилю) з самообслугою.

Подаємо кілька таких приписів, починаючи від цих з баклажанами. Цілий рік маємо на ринку цю городину, а тепер вона найдешевша, бо місцевого вирощування. Баклажани або синій помідор хоч походять з Індії, дуже популярна городина в Америці і в Україні. Найкращий баклажан середньої величини 1 ф. ваги з нерозвиненим насінням, неопуклої форми. Тому що обчищений баклажан чорніє на повітрі, треба певної обережності в його готуванні. Подаємо найбільш популярні приписи на страви з баклажанів, що уживаються в холодному виді.

Решта запропонованих приписів не потребують завваг.

Ікра з баклажанів

1 баклажан, 1 велика цибулина, дрібно посічена, 4 помідори, 3 ложки олії, 2 ложечки солі, 2 ложки оцту, перець, посічена зелень петрушки.

Перший спосіб:

Баклажан спекти у печі при 350° Ф, $\frac{3}{4}$ —1 год. Ще гарячий обережно очистити зі шкірки, промити холодною водою, відцідити, витиснути легко сік, посікти і відразу посолити (щоб не потемнів).

Другий спосіб:

Сирий баклажан очистити зі шкірки, покроїти на кілька частин і варити в солоній воді 5-10 хвилин під покришкою. Полити зимною всдою на цідилі. Холодний посікти. З помідорів зняти шкірку, зануривши на 1 хв. в гарячу воду, очистити від зерняток і соку, а м'якоть посікти. Разом з цибулею перемішати з баклажанами, додавши решту складників. Можна переховувати кілька днів у холодильнику. Можна подати з хлібом як закуску до напоїв або як салатку до холодного м'ясива.

Кашка з баклажанів

1 баклажан, 1 велика цибулина, 4 ложки олії, одна бляшанка помідорового соку або пів бляшанки помідорової юшки, 3—4 ложки помідорової гірчиці (catchup), 2 ложечки солі, перець, цитринний сік до смаку.

Дрібно покроєну цибулю підсмажити на олії до м'якості, додати посічений посолений баклажан (як вище сказано) і решту складників. Потушкувати все разом на повільному вогні, мішаючи, 10 хвилин. Хто любить може додати зубок товченого часнику або часникової солі. Покласти до слоїків. Може стояти в холодильнику тиждень і довше. З хлібом дуже смакує дітям. **О. Н.**

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Ділимось сумною вісткою з членством СУА, що 25 лютого 1972 р. відійшла у вічність наша добра й незабутня членка бл. п. **Стефанія Борецька**. Народилася 1901 р. у Страшевичах, пов. Сам-

Бл. п. Стефанія Борецька
Late Stefania Borecka, member of
UNWLA Branch 10 in Philadelphia

бір. Ще в дуже молодому віці втратила батька й матір, а це спонукало її дбати про молодшу рідню. Всім вона дала добре виховання й належну освіту. Одружившись із Н. Борецьким вона стала зразковою дружиною і матір'ю. Вміла підтримати не тільки своїх, але й інших людей, що потребували допомоги. У 1940 р., коли вивозили українські родини на Сибір, зуміла продергись через поліційний кордон і передати своякам харчі. А в 1944 р. коли німці ліквідували в'язнів самбірської тюрми, вона просто чудом визволила свого старшого сина Олександра. Коли повдовіла у 1949 р., звернула всю свою увагу на те, щоб дати своїм двом синам належну освіту. Старший Олександр став українським підприємцем, а молодший Методій інженером і громадським діячем. Не менш уваги віддала вона своїм внукам, виціплюючи їм любов до церкви і рідної мови.

Прощай, дорога посестро! Нехай чужа земля буде Тобі легкою, а пам'ять про Тебе вічною.

**Управа 10 Відділу
ім. Лесі Українки**

**

ГЕМТРЕМК, МИШ.

З великим жалем повідомляємо членство СУА, що 2 березня 1972 р. відійшла у вічність у віці 72 літ наша членка бл. п. **Анна Ковальська**, родом Волосінецька. Психодила з Теревовлі, а до Америки прибула в 1950 р. Негайно вступила до нашого Відділу і належала до господарського комітету. Була спокійної вдачі і радо допомагала в кожному підприємстві. Належала також до Сестрицтва при Церкві Неп. Зачаття.

Членки нашого Відділу і Сестрицтва провели її в останню дорогу, а на цвинтарі попрощала Покійну голова Катерина Кобаса.

Покійна полишила у глибокому смутку сина, 3 дочки, 6 внуків і одну правнучку.

Спи дорога Союзянку, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

**ім. Ольги Басараб
Управа 26 Відділу**

**

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Дня 14 травня 1972 р. відійшла у вічність членка 20 Відділу СУА бл. п. **Марія з Гоцьких Дашо**, дружина о. Станислава, довголітнього професора-катехита в Старому Самборі, пізніше пароха Медізону в ЗСА.

Бл. п. Марія походила з священничої родини, якої члени брали видатну участь у культурному й національному житті Галичини. Була громадськи вироблена і дисциплінована, а тому стала цінною громадською одиницею. Мала гострий критичний змісл і тому її оцінка громадських справ і ситуацій була цікава і вірна. Мала багато самокритицизму і не любила самореклями. До людей ставилася уважливо і доброзичлива. На рідних землях очолювала Союз Українок у Старому Самборі, а на еміграції в Німеччині першу делегатуру Об'єднання Українських Жінок у таборі Нового Ульму. Переїхавши до ЗСА помагала своєму чоловікові, о. Станиславові в праці для церкви і парохії Медізону. Вписалася в членки Відділу СУА в Ст. Луїсі, поблизькому місті. Коли перенеслися до Філядельфії, вступила до 20 Відділу СУА та поганий стан здоров'я не дозволив

їй на більш активну участь. Була душею своєї родини, дбайливою і зразковою матір'ю своїх дітей — Юрія і Христини. Як матері прийшлося їй пережити найбільше го-

Бл. п. Марія Дашо
Late Maria Dasho, member of
UNWLA Branch 20 in Philadelphia, Pa.

ре, бо в 1940 р. большевики арештували її 19-літнього сина Юрія, який уже ніколи не повернувся. Як і багато інших хлопців, цей квіт нашого народу вони знищили. Свій біль заховала Покійна глибоко в своєму серці і дуже рідко про те говорила. Коли стала бабунею трьох внучок, докладала всіх зусиль, щоб молоденькі серця налилися добром.

Вістка про її смерть залишила глибокий смуток не тільки у своїх, але й у всіх, хто її ближче знав.

Марія Масюк

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

Окружний З'їзд Ньюарк

У звідомленні з Окружного З'їзду, у розділі присвяченому Організаційній референтурі, пропущено: Організаційною референткою була п-ні Е. Мартинець. Зорганізовано конференцію організаційних референток Округи. Референтура допомагала в організуванні Дня Союзянки.

*

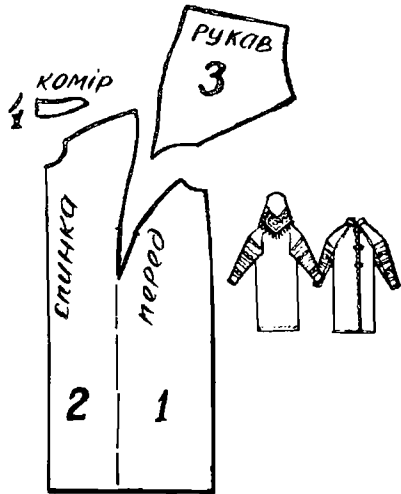
У куховарських назвах, надрукованих у попередніх числах „Нашого Життя“, трапилися коректурні помилки, а саме:

У числі 3, 1972 р., ст. 24 надруковано: NaSE, має бути NaCl; у числі 5, 1972 р., ст. 23 надруковано: Сода (бензой покисла) (Na C-7 C-50-2), а має бути: Сода бензойнокисла або бензоат натрію. З технічних причин хемічних формул надалі не подаватимемо.

Українська ВИШИВКА

Пошиймо собі свитку

Київська мисткиня Люба Панченко знов зладила проєкт свитки. Такі тепер залюбки шують киянки на переходову пору року. Їх виконують із сірого шинельного сукна на легкій підшивці. Передня пола заходить на ліву. Рукав раглянового крою. Комір стоячий.

Форма свитки
Pattern of Svytka

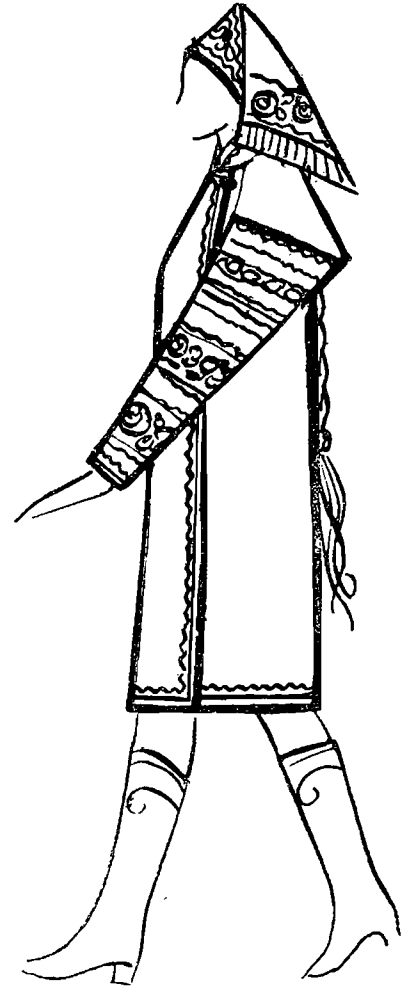
Прикрасою свитки є — вишивка, зубці й тасьма. Квітчастий взір гаптований, приміщений угорі на рукаві. Поли обведені тасьмою і зубцями, так само стоячий комір і дуди.

Свитка застібується на дерев'яні гудзики.

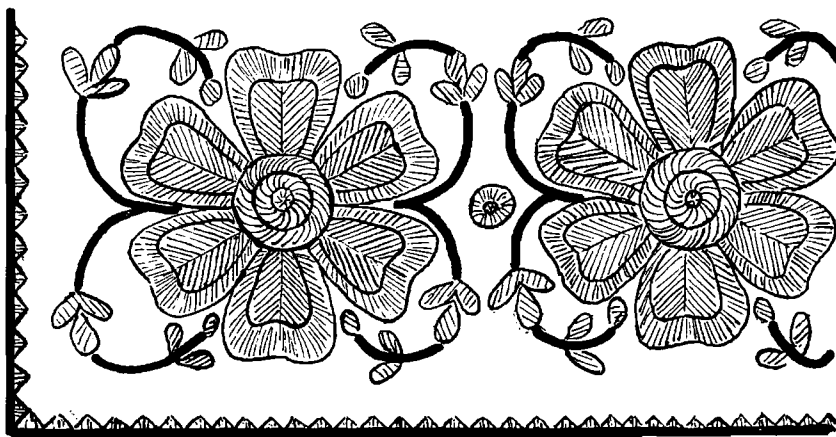
Головний убір із того ж сукна. Передня частина у формі трикутника (над чолом), прикрашена вишивкою і натягнена на трикутну підставу із шитого полотна. Задня частина спадає у формі хустки й обведена тасьмою і зубцями.

Кольорова гама цих прикрас може бути різна. На сірому тлі гарно виглядатиме зелена або синя тасьма із ржавими зубцями або ржава тасьма з помаранчевими зубцями.

До того комплекту відповідно прикрашені чобітки.

Жіноча свитка на осінь
Fall coat "Svytka," based on Ukrainian folk costume

Взір для свитки

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXIX.

OCTOBER, 1972

No. 8.

Preserving Our Heritage

For over 1000 years Ukraine was the victim of innumerable assaults as well as the unwilling battleground for wars between her immediate neighbors. From the Princely Era to the time of Mazeppa, the loss of Ukrainian lives was accompanied by the almost complete obliteration of the cultural achievements of that period.

From the 18th to the 19th centuries, under various occupants, Ukrainian lands went through a period of comparative peace. During this time there was a rebirth of Ukrainian culture in the architecture of churches and monasteries, in

painting, sculpture and folk arts. Archives, libraries and art collections reappeared. Valued historical and cultural articles were carefully preserved and handed down.

The first archeological museums appeared at the beginning of the 19th century in Southern Ukraine and the Crimea. Eventually museums with historical, ethnographical and ecological collections appeared throughout Ukraine. Monasteries and religious academies preserved valuable religious antiquities. In the second half of the 19th century and the beginning of the 20th century, museums were estab-

lished and flourished in Halychyna and Volhynia (W. Ukraine).

A new reign of terror and ruination for Ukrainian culture began with the first World War in 1914 and continues to the present day. All of Europe suffered some destruction during the two World Wars but in no country was the vandalism and plundering so extreme as in Ukraine. The first World War left the towns and villages in ashes. During the Revolution, foreign and native mobs continued the ruination of architectural monuments, libraries, museums and art collections.

During the short "Ukrainianization" period, museum experts and other qualified people enthusiastically began collecting and preparing whatever items had escaped destruction. They were soon replaced by unqualified persons who stole, sold or destroyed much of what had been saved.

A similar fate befell the museum of Western Ukraine where, shortly after the second World War, there was a "re-organization" of museums and libraries. In his book *ARCHEOLOGY OF UKRAINE*, E. Pasternak tells of

Valentyna Tkachenko

THE JOY OF LIFE

So you do not love me. Well, so be it.
Breezes from the Dnieper love me still.
They caress my hair, my cheeks shall feel it.
Every gentle breath shall bring a thrill.
    What if you don't love me any longer.
    The warm native sunshine still loves me.
    When I walk it greets me like a lover.
    Its kisses are truly heavenly.
What if I am not yours any longer.
Joyous birds still greet me as their own.
And although you treat me like a stranger,
They gladden my heart with lively song.
    Yonder ox-eye daisy smiling brightly,
    Heads of grain to harvest beckoning —
    Wondrous strength and beauty of my country
    Arouse heart's love beyond all reckoning.
What if you rejected me forever —
That sorrow my soul shall overcome.
My native land has many joys to offer,
And I shall enjoy them one by one.

Translated by Tetiana Shevchuk

VALENTYNA TKACHENKO

The literary heritage of this Ukrainian poetess consists of five collections of poetry. In her poems Valentyna Tkachenko depicted with deep understanding and sensitivity the whole range of human emotions, particularly love, and she wrote frequently of her native land which she loved passionately.

As is so often true of writers in the Soviet Union, she also paid her "dues" to the system by writing some propagandistic poetry.

the removal by the Soviets of all archeological collections from the museums of Lviv, and of the establishment of a new National Historical Museum. During this process, performed by untrained persons, many artifacts lost their labels resulting in a total loss of value in any collection. Another author telling of the days of Soviet occupation describes the vandalism of the extensive library of the Shevchenko Society.

Russia is notable for her official systematic liquidation of Ukrainian national cultural achievement, in wartime and in time of peace. What war and revolutions did not accomplish, the Soviet regime in Ukraine continues under Moscow directives. The recent destruction of libraries by fire is ample illustration of this policy.

The 1920's saw the destruction of thousands of churches and the robbery and destruction of gold and silver church articles, ancient ikons, carved altar screens, etc. A very small percent found their way to museums. In the 30's, at the time of the famine, invaluable examples of folk art, treasured for historical and cultural value, were either confiscated or traded in the market places for scraps of bread.

Russian museums, whose exhibits are carefully protected and suffered little war damage, contain many historical and cultural Ukrainian articles, stolen over hundreds of years. For example, the Hermitage has among its exhibits an invaluable collection of Kozak banners as well as an archeological collection of gold and silver artifacts of the Scythian Era. In 1971, at an exhibit of Archeological Finds of Ukraine in an Austrian museum, the artifacts displayed, which came from the National Historical Museum of Kiev, did not include a single item of gold or silver. It is not difficult to guess why not.

The present museum situation in Ukraine is well illustrated in a UNESCO publication "Museum" (No. 3, 1966) in which the museums of Eastern Europe

Shown at the 25th anniversary of the Federation of Lithuanian Women's Clubs are, left to right: Mrs. Anicetas Simutis, wife of the Lithuanian Consul General in New York City; Mrs. Vince Leskaitis, Honorary President, FLWC; Mrs. Maria Detar, President of the Council of European Women in Exile; Mrs. Kermit Haugen, President of GFWC; Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA Public Relations Chairman; Mrs. Helga Ozolins, Latvian Women's Association; Mrs. Galia Zilionis, Baltic Women's Council, and Mrs. Aldona Slepety's Iannace, President, World Association of Lithuanian Roman Catholic Organizations.

25th ANNIVERSARY OF LITHUANIAN WOMEN'S FEDERATION

The 25th anniversary of the Federation of Lithuanian Women's Clubs and the 65th anniversary of the First Congress of Lithuanian Women in Kaunas (in 1907) were commemorated on April 29 in New York City, with a program at the Plaza Hotel.

The guest of honor, Mrs. Kermit V. Haugen, then President-

are described. Articles on other countries are presented in the native language and English — the article on Ukrainian museums is given in Russian and English — the names of the Ukrainian museums are also transliterated from Russian. The articles on Polish, Bulgarian, etc. museums are illustrated with pictures of imposing museum buildings and interesting museum items — the Ukrainian chapter has an ethnographical illustration and the text is openly propaganda presenting Ukraine as a province of Russia.

This short presentation of known facts underscores the great responsibility that the Ukrainian immigrants bear in the preservation of historical and cultural mementoes which

Concluded on page 28)

Elect of the General Federation of Women's Clubs, in her address, delineated the growth of the GFWC during the past eight decades.

Short addresses and greetings by other guests included remarks by Mrs. Mary Dushnyck, Public Relations Chairman of the UNWLA, who spoke on the relationship between the Lithuanian and Ukrainian people over the centuries and their common strivings for freedom from Communism at present.

Among the many congratulatory messages received by President Mrs. Vince Leskaitis were those from Mrs. Nixon, Mrs. Agnew and many others.

During the program a tribute was paid to Dr. Marion Mill Pre-minger who had died a short time before.

A display of Lithuanian amber jewelry and folk dances performed by Lithuanian American students were other high points of the celebration.

Elected to the executive board of the Federation of Lithuanian Women's Club during the triennial convention were: Mrs. Irena Banaitis, President; Mrs. Viktorija Checheta and Mrs. Maria Kregzde, Vice Presidents; and Mrs. Aldona Chekas, Secretary. Mrs. Leskaitis was named Honorary President. M. D.

PRESERVING OUR HERITAGE

(Continued from page 27)

have found their way to this side of the Iron Curtain. All nationalities preserve their cultural achievements, take pride in them, and utilize them in the upbringing of their children. The Motherland is the primacy donor of cultural treasures but the Ukrainian immigrant has the obligation to add to the treasure and especially to collect and preserve those treasures which the enemy seeks to obliterate in the homeland.

The Ukrainian Press has published many articles calling for the establishment of archives, museums and libraries for the collection and preservation of documents, writings, rare books, etc., in order that these things may be available to educators, students and other interested people. The absence of understanding of the immense importance of this matter is plainly evident. Although we have various coordinating centers for cultural matters, things are at a standstill while valuable materials are being lost forever. Some letters, writings, etc., of past authors, artists or outstanding figures can be found in a few intellectual Societies. The collections that exist are not processed and are deteriorating through lack of conservatism. The few dedicated people who labor at the task of preserving the cultural heritage do not have the support of the general public. The major museums of America, especially in New York, have examples of the cultures of the whole world, with the exception of Ukraine. This fact alone should stimulate within us the desire to show the world our cultural heritage in all its aspects.

The Ukrainian National Women's League of America has for many years been preserving and adding to a collection of national folk arts. Through the support of its own members and state commissions, a professional person is now processing the

Headquarters News

Mrs. Oksana Hrabowych, a professional ethnograph, worked in the UNWLA Folk Art Museum during the months of June through September. Mrs. Hrabowych, who is a special student in Folklore and Anthropology at Harvard University, has a publication about wedding rituals in the Lemko region, to her credit. Her work at the Museum consisted of studying and cataloging the Museum's collection.

Slava Gerulak,
Art Chairman

In preparation for organizing Day Care Centers for pre-schoolers an important step is a census of all children of pre-school age in a given community. Information for such a census may be obtained from local parish registers. The next step is the initiation of a campaign among the parents to encourage them to send their youngsters to Ukrainian nursery schools where they can learn the Ukrainian language, Ukrainian prayers and songs.

Olena Klymyshyn,
Educational Chairman

The UNWLA Headquarters has started its campaign for student scholarships in Brazil. Its

entire collection. We expect that upon the completion of the redecorating of the Ukrainian Institute of America, the Museum will once again be open to the public. However, Folk Art should not be the only example of Ukrainian culture on display in this city, the cultural center of the United States. Our times call for the establishment of a central Ukrainian museum and archives. This cannot be accomplished through the efforts of individuals or any one organization. It is a matter for all of the Ukrainian people and as such should be undertaken through the active participation of all who hold dear their Ukrainian cultural heritage.

I. R.

aim is to encourage not only UNWLA Branches, but individual families as well to help some Ukrainian Brazilian girls achieve their ambitions of becoming school teachers or dentists. High school scholarships are available in the amount of \$150 annually per student, while university scholarships are \$200.00 each. For further information and applications please write to UNWLA Home Office.

Mrs. Theodosia Savycka,
Welfare Chairman

BOOK REVIEW

Oksana Lukaszewych Polon:
"Maghreb al Aksa, The Far Sunset."

Verses of poetry, graphically illustrated by the author, form a personal expression of compassion for the people of Morocco.

"In wandering throughout this legendary Arab country known long ago as the far sunset, and in uncovering the many mysteries of the past, I was better able to comprehend the depth of the human spirit, and perhaps something of the soul of man."

Published by offset lithography, size: 272/220 mm. Poetry and illustrations by Oksana Lukaszewycz Polon. Cover design and illustration, book format and editing by Lavro Polon. Printed by Tillman Press, Penn Yan, New York. Copyright 1971.

CORRECTION

In the notice about the Annual Board Meeting of UNWLA in the September, 1972 issue of OUR LIFE (p. 28) the statement of Mrs. Osypa Hrabowenska, Vice President, was unintentionally omitted. In her statement Mrs. Hrabowenska gave the characteristics of our financial policy. We apologize for the omission.

A leader does not say "Get going!" Instead, a leader says "Let's go!" and leads the way.

НАШИМ МАЛЯТАМ

ІСТОРІЯ ОДНОГО КЛЮЧИКА

Лідія Тауридська

Одного разу Борис із товаришами пішли купатись на Дніпро. Випувавшись, полягали на березі опалюватися на сонці. По хвилині Борис пішов у тінь під кущі, бо не любив довго бути на сонці. Під кущем лежала якась поламана лопатка, і Борис почав нею рити землю й будувати з піску фортецю. Раптом лопатка наскочила на щось тверде. Борис стромив руку в ямку і витяг невеличкий мідяний ключик. — Занесу його татові, — подумав собі: татко збирає різні ключі, то напевно і цей йому пригодиться.

Вдома тато пояснив синові, що це дуже стародавній ключик, а тому — дуже вартісний, та й поклав його до своєї скриньки. Не знав

він, що це за ключик! Бо якби знав, то поклав би його окремо, в скриньку, вистелену оксамитом!

Ось яка історія цього ключика: Коли Малий (так будемо його називати, бо він з усієї збірки був найменшим) опинився в скриньці, всі ключі заворушилися:

— Новий прийшов до нас! Тепер не будемо нудьгувати, слухаючи знов і знов ті самі історії. Послухаємо щось нове, можливо багато цікавіше від наших всіх історій.

В Малого вухо заболіло від брязкання й гамору, він притулювався до стінки й мовчав. Тоді обізався великий, старий церковний ключ. Його голос усіх перекичав:

— Замовчіть! Я бачу, що ви перелякали новачка! — І, звернувшись

до Малого, сказав: — У нас такий звичай, що кожен новий ключик мусить розказати свою історію. Ми дуже твоїй появі зраділи, бо вже давно до нас ніхто новий не прибував.

Малий вийшов із куточка на середину скриньки і, чемно всім уклонившись, почав розповідати історію свого життя:

— Я народився 905-го року в місті Царгороді. Мене, разом із скринькою, яку я замикав, зробили з міді й сім разів купали в гарячій золоті. На скриньку ще наліпили золоті листки та дороге каміння, і вона стала чудовою. Її продали цісареві, а цісар подарував її своїй жінці, щоб вона в ній переховувала дорогіцінне нами-

ПЕРШИЙ ДЕНЬ У ШКОЛІ НА ХУТОРІ ВИШНЕВІМ

(М. Жижка)

На образочку бачите знайомих із оповідання про Школу на Хуторі Вишневім, про яку ви читали у попередньому числі. Це перший день у школі. Із самого переду сидять зайченята Зая, Ная і Рая. Далі курчаточко Милка та індичок Петричок. У третім ряді Гусочка Мартусечка та Качурочок. Котик Мурик сів позаду. Учитель Пан Микола Сич привітав школярів:

— Доброго ранку!

ВЕРЕСЕНЬ						
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Рисунок Лідії Пясецької

сто. Цісарева часто брала мене в руки, відмикала скриньку й примірювала своє чорне намисто, а налюбубавшись, замикала скриньку, а мене вішала на шовковим шнурочку над своєю постілью. Я любив цісареву, бо вона була гарна й молода, ще й до того гарно співала в супроводі арфи.

— Одного дня почув я гуркіт зброї. В палаці була метушня. Біда від переляку цісарева вбігла в кімнату, впала на постіль і заридала. Щось із місяць безперестанно тривав бій. З розмов дізнався я, що то князь України-Руси Олег з великим військом напав на Візантію. Зі страхом і подивом всі гворили про відвагу й хоробрість князя. Мені дуже хотілось його побачити...

— Одного дня бій затих. В спальню цісареві прийшов її чоловік і сказав своїй жінці, що вона мусить віддати скриньку з намистом в дар переможцеві. Цісарева з плачем відв'язала меке від шнурочка, відчинила востаннє скриньку, поглянула на намисто і віддала його цісареві. Так нас було подаровано князеві Олегові, а він повіз нас у свою столицю, Київ, і подарував своїй дружині.

— Вона дуже тішилась намистом і часто його вдягала. Але скоро вона захворіла й перестала тішитись намистом... Одного разу її винесли з кімнати, і більше її не побачив. Я і скринька довго лежали на дні великої скрині з дорожми хутрами й шовковою одежею. Як довго ми там пролежали, я не можу сказати, але всі шовки порвалися від старости, а хутра поточила міль.

— Але одного разу нас знову вийняли із скрині й принесли в палату нової княгині. Коли я її побачив, то аж охнув із подиву. Вона була така красуня, що я не міг відірвати від неї очей. Я пригадав візантійську цісареву, найкращу жінку Візантії, але ця, без сумніву, була ще краща. Старий свічник сказав мені, що це — княгиня Ольга, розумна й енергійна володарка Руси-України. Я думав, що вона теж буде вдягати намисто й тішитися ним, але вона була йнакша. Вона не любила заглядати в дзеркало, а намисто одного дня подарувала в церкву на

прикрасу Божій Матері. Я часто любив вася постаттю княгині, що виймала із скриньки золотий хрест і до нього молилась.

— Коли княгиня померла, цей хрест поклали їй на груди і разом з нею поховали. Я плакав за княгинєю; плакала також золота скринька. Скільки гарного чули ми про її життя і вчинки! Жаль стало, що більше її не побачимо. Було це 969 року...

— Після смерті княгині, мене разом зі скринькою поклали в різьблену кедрову комоду, і там ми у забутті пролежали цілих 80 літ.

— Але одного разу заскрипіла шпфляда, і ми знову побачили сонце. За вікном цвіла весна, бузок цікаво заглядав через вікно в кімнату, щєбетали пташки. Старий свічник розказав мені, що тепер панує князь Ярослав, що його за неабиякий розум називають Мудрим. Нас вийняли із комоди тому, що середуша князева дочка Аґна сьогодні їде в далеку Францію заміж за короля французького. Княжна забажала взяти з собою скриньку з рідною землею... Свічник не встиг закінчити своє оповідання, як до кімнати ввійшла князівна Анна. Вона була така красна, як княгиня Ольга.

— Князівна взяла скриньку і власноруч її наповнила землею з батьківського саду. Потім сіла в повіз, запряжений дванадцятьма білими кіньми, й наказала везти себе на берег Дніпра. Там вона ввійшла у гай, зірвала конвалію й тулила її до грудей, зрощуючи слізьми свої улюблені місця, де щасливо гуляла з сестрами. Потім вийшла на берег і заспівала Дніпрові тужну прощальну пісню. Співала гарно, як соловейко.

— Коли вона, нарешті, сіла в повіз, руки її дрижали від зворушення, і вона впустила скриньку. Я закотився в траву. Служник, що підняв скриньку, не зауважив мене в траві. Я кричав щосили, але ніхто не почув, і поїхали без мене...

— Бурі й дощі занесли мене на дно Дніпра. Кілька сторіч я пролежав там. Вода й пісок зміли з мене золото, крутіж товк об каміння. Я терпів і почувавсь нещасним. Аж одного дня знялась така страшна буря, що хвилі аж із дна ви-

кинули мене на берег. Я побачив сонце і зрадів! А щоб знов не пасти на дно, я глибоко заліз у пісок. Там мене знайшов хлопчик і приніс сюди.

— Ось і вся моя історія, — сказав Малий і замовк. Мовчали й інші ключі.

Дорогі діти! Чи сподобалась вам історія маленького ключика? А чи вам колись траплялись цікаві пригоди з ключами? Чи є в вашій хаті старі ключики, про котрі можна також розповідати? Напишіть нам про це, і найцікавіше оповідання ми надрукуємо в журналі.

Ганна Черинь

ЖОВТЕНЬ

В жовтні жовте сонце гріє
Так, що все навкруг жовтіє.
Жовті квіти і листочки,
Жовті дині й огірочки,
Що достигли на насіння,
Бо прийшла пора есіння.

Вранці я зберусь до школи,
Вмиюсь чисто, як ніколи,
Й попрошу чемненько неньку:
— Сукню дай мені жовтеньку!

Леонід Полтава

РИБИ

Є різні риби у воді:
Товсті, тоненькі і худі,
Дрібненькі риби-малюки,
А є й великі — от-такі!

Є воявничі — із мечами,
Є з довжелезними хвостами.
Є рибки срібні й золоті,
Є дуже мудрі, є й пусті...

Живуть вони в річках і в морі
І все беруться до розмов,
Але ніколи не говорять,
Немов своїх не знають мов.

Набравши в ротики води,
Вони мовчать.
Мовчать завжди:
В воді не можна говорити,
Тож риби мовчки мусять жити.

Історія однієї приязні

(До взаємин Ольги Кобилянської з Наталею Кобринською)

Перш усього прикрою була сама форма повідомлення. Кобринська не мала нагоди переповісти цього особисто, а може не вважала за потрібне. Всеж таки розказала про те Зосі Окуневській, а та теж не мала мужности розказати про те своїй подрузі, а в секреті розказала це її сестрі. І так записала це Ольга в щоденнику дня 17 грудня 1883, що сестра Генця довідалась від Зосі „начебто вони висміяли мою новелю, ота оспіванка Натальця і той пан із Відня, а вона мені говорила навпаки, ота фальшива...“ В цих словах пробивається жаль не тільки проти „оспіваної Натальці“, але й подруги, що виявилась „фальшивою“.

Ці міркування гніву й обурення ще степенуються. Молода Ольга раз-у-раз повертається до цієї поразки, якої не може забути. Небагато осіб було втаємничених у її літературні спроби. Про її писання знали її брати Максим і Степан, подруга Зося, а може й старша приятелька пані Міллер. Цей світ її почувань і мрій б_ув її внутрішнім виявом, що його не всім відкривала. І коли дала заглянути туди, то й вірила глибоко тим людям. Напевне й дістала підтвердження своїх літературних спроб, їх прихильну оцінку й пораду. Бо знов знаходимо у щоденнику заввагу про Н. Кобринську, що „вона комедіантка, що лиш говорить гарними словами, але нічого не робить“.

Це наставлення її до Наталії Кобринської ускладнювалось ще й іншими умовами. Як сказано, приязнь Ольги з Зосею наблизила до себе ті дві родини. Але в тому ж часі виринув на овиді й Євген Озаркевич, молодший брат Наталії, тоді студент медицини у Відні. Він приїжджав на літо до Кімполонгу і перебував там значно довше, ніж його сестра. До того він був однолітком братів Ольги

Кобилянської, отже між студентами знаходились спільні зацікавлення і теми для дискусій. Тому треба припускати, що молодий Євген часто бував у домі Кобилянських та залишив певне враження в молоді дівчини.

Який був цей Євген? Н. Кобринська називала його своїм „любленим братом і став він пізніш загально шанованим лікарем. Хоч виріс у громадськи насиченій атмосфері, проте в тій ділянці нічим себе не проявив. Навпаки, були відомості, що батьки журились його студіями, спричиняв їм клопоти своїми довгами та пізнішою женьячкою з віденською німкинєю. Але це було потім. А в тому часі це був студент, що належав до того далекого інтелектуального світу, в якому діяла „оспівана Натальця“. Навіть більше — він був членом Т-ва „Січ“, що ширила ті поступові ідеї й розпоряджала добірною бібліотекою, в якій читано літературні твори і доповіді на актуальні теми. Євген напевне перевищував братів Ольги коли не знанням, то самопевністю й поступовістю.

Отже й не диво, що молода Ольга закохалась. Яке було її почування та як воно пробігало — було б задалеко тут розглядати. Та є певні позначки що й вона не була йому байдужою. Було щось у молодій Ользі такого, що притягало до неї мужчин. Можна собі уявити, що в тих розмовах-дискусіях студентів, на численних прогулячках чи проходах, під час зустрічей у гостинному домі Кобилянських було багато нагод до розмови. І тут мусіла молода Ольга вразити цього „столичного“ зарозумільця зрілістю своєї думки. Це й виявилось незабаром у розмовах із нею і в його обіцянці — посилати їй книжки з багатої бібліотеки „Січі“. Обіцянка, якої, до речі, ніколи не додержав.

IV.

Отже як бачимо, пов'язання молоді Ольги з тим „трикутником“ — Зося, Наталія, Євген — було для неї фатальним. Кожке на свій лад було душевно пов'язане з нею, кожне обдарувало її якоюсь надією — приязні, творчості, кохання. І кожне на свій лад розчарувало її.

Зося була першою в тому „трикутнику“ і найменше обтяженою. Вона щоправда, стала ниткою до того іншого світу і перша вказала дорогу до нього. Вона навіть підбудувала це, бо в щоденнику Ольга пише 19 липня 1884 „Зося правду каже, коли вважає, що я мистецької владі“. Але Зося ось тут, на очах Ольги здійснила те, до чого вона не мала даних: почала студіювати. У тих часах це можна вважати великим привілеєм. До того ця світла перспектива привалає мислю до дівчину й вона забувала свою далеку самотню подругу. Як часто жаліється Ольга у щоденнику на те, що Зося не пише, або пише порожні, без змісту листи. Повнота життя у Зосі відбирала увагу для призабутої подруги. А роля посередника між Ольгою й Наталею ще більше ускладнювала їх взаємини.

Подібно пробігли взаємини з Євгеном. Спільні проходи чи прогульки одного чи другого літа, дискусії над прочитаними книжками, товариські забави — все це давало нагоду для усміху, погляду, потиску руки. Фантазія Ольги снувала довкруги того своєї думки. А вже між тими літніми зустрічами лежав довгий рік сподівань і тишини у малому гірському містечку. Листів не було, і навіть обіцяні книжки не приходили. Із стисненими устами продумувала молода дівчина кожне сказане Євгеном слово, прочитувала написаний до її пам'ятника питат із Шпільга-

гена. Чи не міг зродитись в її душі жаль?

Але найважливішою для нас у тому трикутнику — це постать Наталі. Знаємо, що від смерті її чоловіка, через побут у Відні в 1883—84 рр. та її літературний дебют перейшов через її душу великий перелом. Той самий Остап Терлецький, що так згідно висловився про першотвір О. Кобилянської, промостив Н. Кобринській дорогу в літературу. Слідувало гармірне літо 1883 р. у Белелуї, а вже 7 серпня 1884 студентське віче в Коломиї, де В. Полянський мав доповідь про жіноче питання. А в грудні того ж року засновання Т-ва Руських Жінок у Станіславові. Коли врахувати, що все це творилось на її очах і з її ініціативи, то можна розуміти кудю був спрямований її зір. До того і в особистому житті настала зміна. У тому-ж році батько Кобринської о. Іван Озаркевич перенісся з Белелуї до Болехова. Це теж немало абсорбувало його дочку в виду похилого віку батьків.

Отже не можна дивуватись, що Наталія Кобринська не приділювала молодому початкуючому талантові більше уваги. Треба додати, що її вхід у літературу стався так би сказати через поштовх іззовні, а не з внутрішньої потреби. Остап Терлецький спрямував її зір туди, вважаючи, що цією дорогою вона скорше й краще досягне своєї цілі. А тією ціллю було піднесення й освідомлення українського жіноцтва і спрямування його на властивий шлях. І тому літературний і громадський дебют Наталії Кобринської збіглися, доповнили себе і дали їй блискучий старт. Та ледве чи можна було чекати в тому круговороті від неї також уважної підтримки молоді сили.

V.

Багатий у події 1884-тий рік добігав до кінця. Дня 10 жовтня Ольга записує у щоденнику, що „у Станіславові зав'язалось товариство літературне женишин“. Мова тут про зібрання ініціативного комітету, що мав підготувати основні збори Т-ва Руських Жінок на 8. грудня 1884 р.

Слід зазначити, що до цієї події Ольга Кобилянська поставилась із

живим зацікавленням. Знаємо з „Людини“, що різна постава стаєт у родині і суспільстві її хвилювала. У розмові зі старою вчителькою Олена з „Людини“ боліє з того приводу, що вона „ніщо“, яксьсь недокінчене, неповне сотворіння, що „саме не здолає опанувати долі!“ Жінці, що змагає до чогось іншого кращого в житті, до вияву самого себе, життя не готує нічого, крім „прокляття, насмішок і милостині“.⁷

А 1884 р. — це був власне час, коли в неї зароджувалась ідея цієї повісти. Оця залежність дівчини від родини, оця неспромога вирватись із витиченого порядку річей тоді вже їй виразно усвідомились. Невідомо, чи їй була відома тоді книжка І. Стюарта Мілла „Про неволю жінок“. У „Царівні“ вона згадує, що прочитавши цю книжку, Наталка заплакала. „Я поставила собі будь-що-будь досягнути вищу освіту. У будучині рішилась я віддати ту здобуту освіту в користь загалу“. А далі „в найглибшій глибині мого серця говорив який голос — віддати жінкам“.⁸

Рядки з „Царівни“ написані пізніше. Але можна думати, що вони є тільки відзвуком того часу, коли формувалась постава молоді дівчини до життя. Бо всупереч своєму гіркому почуванню до Озаркевичівського „трикутника“, вона живо слідувала за дальшими заходами Наталії Кобринської. Дня 5. грудня 1884 вона записує у щоденнику, що прочитала статут запланованого товариства.

„Зпочатку я була захоплена цим наміром, написала Олі Устиянович листа, щоб ми обидві вислали на 8 грудня привітання до Станіславова. Сьогодні я охолола й відкликала це. Але я напишу новелю для того журналу, що його товариство думає видавати. Я ж не могу вступити в члени товариства, живучи так далеко. Та й тут не могу діяти інакше, як тільки писати, а що я писатиму — це все призначене для українського жіноцтва“.

Оця заява, записана в тому часі, має велике значення. Вона свідчить про певний процес, певну на-

⁷ „Людина“, повість з жіночого життя, 1891.

⁸ „Царівна“, повість, 1895.

станову, що перейшла в душі молоді дівчини. Не зважаючи на велике розчарування з першим літературним починком і всупереч слабкому особистому зв'язку з українським світом, її притягає рух українського жіноцтва до самостійного життя.

На цьому дрібному прикладі бачимо те, що здійснилося в далеко ширших зарисах у її пізнішій творчості. Великі ідеї, що їх сприйняла в писаннях позитивістів, могутні літературні картини, що їх намалювала перед нею німецька література, це були обрії, що до них зверталась її душа у своєму рості.

Але здійснення цих мрій, довкруги неї, провадилось українськими руками. Воно пульсувало життям і наливалось кров'ю живої дійсності, що її черпало зі свого ж ґрунту. І це переважило вресні і пірвало її за собою.

Ще одну подію завважуємо наприкінці того ж року. Згадка про те, що вона хоче написати новелю — це власне й натяк на початок її першого твору в українській мові — „Людини“. Тоді зродилась ця постановка, так чи інакше пов'язана з заснованням першого українського жіночого товариства у Станіславові. Можливо, що матеріял до цього оповідання авторка вже носила в голові, але постановва зладити його для журналу українського жіноцтва — це немов перший її крок у напрямі української літератури. Так зародився перший її друкований літературний твір, вресні присвячений Наталії Кобринській.

Але заки він появився 10 літ пізніше, отже в 1894 р. і зачорніла на ньому буквами оця посвята — багато вагань і хвилювань потермосило душу молоді Ольги і багато непорозумінь затемнило взаємини цих двох жінок.

VI.

1885 р. був для Наталії Кобринської теж багатий у події і хвилювання. Її позиція в Т-ві Руських Жінок не була такою міцною, як здавалося. Між нею й Управою Т-ва зарисувались різниці у поглядах щодо прямих і пляну праці. Змагаючи до інтелектуального росту, вона звертала у-

вагу на бібліотеку й видання, а більшість Управи наvertsала Т-во у бік харитативної роботи.

Одначе вже восени т. р. появилась згадка про намір Кобринської видати жіночий альманах. Про це читаємо в її листі до редактора „Діла“ Івана Белея.⁹ Про цей намір знала напевне й Софія Окуневська і приїхавши до Кімполонгу дня 5 жовтня розказала про те Ользі. Отже тут її попереднє рішення — писати для журналу жіночого товариства — могло знайти своє здійснення.

І дійсно, кілька днів пізніше записано у щоденнику, що Н. Кобринська передала через Зося запросини взяти участь в альманасу. Навіть подано було тему, а саме „алегорію свободи, кохання й життя... таку подібну, як вона вже одну мою читала“.

(Далі буде)

⁹ Ірена Книш: „Смолоскип у темряві“, ст. 79.

УКРАЇНСЬКІ ГОСПОДИНИ! УВАГА!

Вже вийшла з друку книжка
ЗЕНОВІІ ТЕРЛЕЦЬКОЇ

Українські страви

Давні приписи з Галичини.

Коштує в твердій обгортці 7 доларів
разом із пересилкою.

Замовляти в Централі СУА

ОКРУГА ДІТРОЙТ

(Докінчення зі ст. 20)

події в Україні, про арешти і переслідування інтелектуалів та про відношення української еміграції, зокрема жіноцтва, до цих подій.

Крім зустрічі з 96 Відділом СУА, п. Шворц перевів розмови з представниками інших українських організацій із метою познайомитися з різними аспектами життя української громади. Їх вислідом була стаття М. Шворца в „Дітройт Фрі Прес“ з 30 травня 1972 р. під заг. “U. S. Ukrainians Fight Grimly for Homeland.”

М. Константин
пресова референтка

Чи знаєте план праці Вашого Відділу? Яка Ваша участь у ньому?

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Act of October 23, 1962; Section 4369, Title 39, United States Code)

1. Date of filing: October 16, 1972.
2. Title of Publication: OUR LIFE.
3. Frequency of issue: Monthly except August.
4. Location of known office of publication: 817 N. Franklin St., Phila., Pa.
5. Location of the Headquarters of the Publishers: 4936 North 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.
6. Names and Addresses of Publisher, Editor and Managing Editor:
Publisher: Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Editor: Ulana Lubovych, 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141.
Managing Editor: Maria Odezynsky, 4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141.
7. Owner: Non-profit Organization, no stockholders.
8. Known bondholders, mortgages and other security holders: None.
9. Total No. Copies Printed (Net Press Run):
  - (A) Average No. Copies:
Each issue during preceding 12 months: 4700.
Single issue nearest to filing date: 4700.
  - (B) Paid Circulation:
    1. To term subscribers by mail, carrier delivery or by other means: 4020.
    2. Sales through agents, news or otherwise: 248.
  - (C) Free distribution (including samples) by mail, carrier delivery, or by other means: 223.
  - (D) Total No. of copies distributed: 48,444 in 11 months.
  - (E) Total Distribution (C & D): 4,599.
  - (F) Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing: (209).
  - (G) Total (sum of E & F should equal net press run shown in A): 4,700.

НА СТИП. ФОНД ІМ. М. КОГУТЯК

Відділи Округи Півн. Нью Йорку збирають і складають на Стип. Фонд, створений у пам'ять їх померлої голови. Сума Стип. Фонду призначена на оплату навчання двох українських дівчат у Бразилії.

Тепер 9 Відділ СУА ім. кн. Ольги (п-ні Мирослава Пригула) перевів збірку замість квітів на могилу Покійної, яка дала 76 дол. На цю суму зложили:

По 5 дол.: Оля Галич, М. Мельник, С. Шеремета, С. Жизномирська.

По 3 дол.: М. Кокорудз, С. Євчук, Д. Биців.

По 2 дол.: М. Вацик, П. Кудик, М. Василів, О. Курило, С. Петручук, Я. Мельник, В. Копинець.

По 1 дол.: І. Хруник, А. Добрянська, А. Юнко, О. Войтів, М. Здеб, Я. Собот, Р. Клачаний, І. Здеб, В. Чебиняк, В. Солецький, І. Іванонько, А. Феданко, В. Феданків, П. Шимко, П. Чебиняк, С. Юрків, Д. Кицман, М. Крайник, Д. Клачана, А. Чебиняк, К. Михайлишин, С. Бедрило, Міма Коро-

пей, Мальвіна Коропей, О. Чебиняк, Л. Тереля, С. Чебиняк, В. Жмирко, П. Дамчук, П. Солецький, А. Мелен, А. Дрост, К. Чарнецька.

ОКРУЖНА РАДА СУА ПІВН. НЬЮ ЙОРКУ

УВАГА НЬЮАРК І ОКОЛИЦЯ!

Дня 29-го жовтня ц. р.

ОКРУЖНА РАДА СУА НЬЮАРК
організує

ДЕНЬ СОЮЗЯКИ

Відбудеться він від год. 8—2-ої в залі біля церкви в Ірвінгтоні.

Дохід на пресовий фонд
Нашого Життя.

У програмі базар, продаж печива, книжок і т. п.

Запрошує до участі усіх Союзянок, їх родини та громадянство

Управа Окружної Ради
Ньюарк

Увага! Пресові референтки!

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО РІЗДВЯНІ ПРИВІТИ!

З нагоди Різдвяних свят обмінюємось привітаними й побажаннями. Це є доказом нашої уваги й взаємної пошани, а буде також доказом прив'язання до нашої організації і її журналу, коли перенесемо ці побажання на сторінки Нашого Життя! Тому пригадуємо Вам цей приємний обов'язок.

Зголошення до Різдвяних привітів слід надсилати до 30 жовтня 1972 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Централа одержала

від 1 червня до 30 вересня 1972

ПРЕСОВИЙ ФОНД:

У цьому списку подаємо пожертви на Пресовий Фонд обов'язковий. Пожертви на Запасовий Фонд Н. Ж. є проголошені в іншому місці.

Від. 1 Нью Йорк	20.00
" 4 Нью Йорк	30.00
" 9 Бінгемтон	10.00
" 12 Клівленд	15.00
" 20 Філядельфія (збірка)	16.00
" 22 Шикаго	10.00
" 32 Ньюарк	10.00
" 33 Клівленд	26.00
" 37 Дітройт	10.00
" 42 Філядельфія (збірка)	14.00
" 43 Філядельфія	20.00
" 49 Бофало	110.00
" 51 Милвокі	25.00
" 56 Дітройт	10.00
" 59 Балтимор (збірка)	50.00
" 61 Випані	10.00
" 63 Дітройт	25.00
" 64 Нью Йорк	10.00
" 66 Нью Гейвен	25.00
" 68 Сиракузи	15.00
" 69 Лорейн	10.00
" 74 Шикаго	10.00
" 76 Воррен	10.00
" 79 Бостон	10.00
" 86 Ньюарк	50.00
" 92 Менвіл	10.00
" 105 Стейтен Айленд	10.00
" 109 Асторія	50.00
Софія Темницька, Ньюарк	50.00

Д-р Ярослав і Софія Рожанковські, Буркен 50.00

По 25 дол.: Н. Сірко, Оттава, Анна і Василь Пастернаки, Дітройт, д-р Мирослав Орловський, Бронсвик.

По 20 дол.: Софія Гаврилишин, Пассейк, Надія Попель, Бронкс.

По 12 дол.: Єлисавета Казимира, Ріджайна.

По 10 дол.: Оксана Калиновська і Марія Мулькевич із Балтимору, Олена Лиско, Бронкс, д-р Д. і І. Калинович, Сілвер Спрінгс, Анізія Струц, Шикаго, Євгенія Тріска, Нью Йорк, Неоніла Пелех, Мейлпвуд.

По 8 дол.: Д-р І. Панчук, Бетл Крік.

По 6 дол.: Марія Рудницька, Вінніпег.

По 5 дол.: Вікторія Ларсон, Семаріта, Надія Куниньська, Овк Парк, Ірина Шраменко, Кліфтон, Марія й Ярина

Турко, Кембрідж, Олена Кокодинська, Йонкерс.

По 4 дол.: Надія Мандрусак, Савт Орендж, Уляна Терлецька і М. Гордиська, Шикаго, Наталія Андрусів, Рівергед, Олена Бобиляк, Кліфтон, Меланія Кокорудз, Овіго, Олена Блавацька, Балтимор, Євгенія Гнатківська, Амстердам, Дарія Гузар, Едісон, Є. Олексинин, Гартфорд, Ірина Кушмелин, Торонто, Неллі Ковалишин, Бріктавін, Марія Химинець, Пассейк, Ольга Яримович, Кергонксон, Марія Юрків, Клівленд, Іванна Клим, Бронкс.

По 3 дол.: Ольга Гоевич і Анна Лісевич, Шикаго, Наталія Стефанів і Марія Мельник, Філядельфія, С. Рекшинська, Нью Йорк, Тая Дубецька, Нью Гейвен, Ізидора Боярська, Гакенсак, Євдокія Кахній, Дітройт.

По 2 дол.: М. Тимчишин і Марта Лахман, Едмонтон, Марія Юречко, Нью Гейвен, Стефанія Гуцалюк, Бруклін, Теодосія Пришляк, Гілсайд, Юлія Головата, Торонто, Євгенія Іванович, Сeven Гілс, Наталія Яремчишин, Лайма, Марія Филипович і Віра Кліш, Філядельфія, Марія Гордійчук, Клівленд, Марія Ярмолук, Сомерсет, Марія Явна, Дітройт.

По 1 дол.: Ярослава Туркевич, Нью Йорк, Анна Гарас, Бетлегем, С. Серна, Маямі, Софія Герасимович і Дарія Пенцак, Філяделфія, Володимира Савчинська, Бруклін, Олена Стахів, Сіклервіл, Я. Сенишчак, Торонто.

ФОНД „МАТИ й ДИТИНА“:

Від. 19 Амстердам (збірка)	15.00
" 33 Клівленд	201.00
" 47 Рочестер	66.00
" 55 Лос Анджелес	20.00
" 61 Випані	60.00
" 64 Нью Йорк	90.00
" 65 Нью Бронсвик	30.00
" 68 Сиракузи	90.00
" 70 Пассейк	70.00
" 76 Воррен	60.00
" 79 Бостон	10.00
" 83 Нью Йорк	90.00
" 98 Філядельфія	15.00
Платон Стасюк, Біскейн	25.00
Анна Скула, Дірборн	10.00
Олена Кокодинська, Йонкерс	5.00
В. Савчинська, Бруклін	2.00

МУЗЕИ СУА:

Від. 1 Нью Йорк	100.00
" 9 Бінгемтон	10.00

" 23 Дітройт	50.00
" 43 Філядельфія	50.00
" 63 Дітройт	25.00
" 66 Нью Гейвен	25.00
" 69 Лорейн	25.00
" 98 Філядельфія	25.00
Ольга Платош, Гартфорд	10.00
Марія Савчак, Нью Йорк	10.00

„ФОНД 500“:

Від. 59 Балтимор (збірка)	91.00
" 64 Нью Йорк	10.00
Лідія Бурачинська, Філядельфія	5.00

ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ“:

Від. 33 Клівленд	26.00
Родина Левицьких, Клосів і Мегер, Філядельфія	35.00

З подякою

Ольга Муссаковська, секретарка
Ірина Качанівська, касієрка

БОФАЛО, Н. Й.

Збірка на „Церкву в Потребі“

Через Централю СУА переслано 50 дол. замість квітів на могилу бл. п. о. Микола Ілевича. На неї зложили:

Мриослава Райца 10 дол.; по 5 дол.: Ірина Дорошак, Анна Макух, Марія Паньків, Оксана Салдит, Неоніла Стецьків; по 3 дол.: Ореста Перейма, Анна Руда; по 2 дол.: Ярослава Борачок, Софія Волчук; по 1.50 дол.: Софія Мандзій, Володимира Русинко; по 1 дол.: Марія Мандзій, Олена Хомин. Разом 50 дол. Щире Спасибі!

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У ч. 6 Н. Ж., 1972, у рубриці „Замість квітів“ у пожертві п-ні Оксани Калиновської з Балтимору помилково подано прізвище її бл. п. матері Ніни Саліковської, довголітньої голови Союзу Українок-Емігранток у Варшаві.

У хроніці 59 Відділу СУА з Балтимору в списку пань, що колядували на цілі Відділу, пропущено прізвища пп. А. Пригули, А. Мельник і А. Поліщук.

На обгортці лютогового числа Н. Ж. 1972 р. подано в списку пожертв на Пресовий Фонд, що Марія Пенцак із Філядельфії зложила 2 дол. Повинно бути: Дарія Пенцак.

За недогляд перепрошуємо.